

RINKIMAI DOMINIKOS RESPUBLIKOJE

BALAGUER IŠRINKIMAS TOS NELAIMINGOS
RESPUBLIKOS PREZIDENTU IŠBLASKĖ MI-
TA. KAD TIK KAIRIEJI GALI ĮSGELBĖTI
KRASTĄ NUO KOMUNIZMO IR TIK JIEMS
PRIKLAUSO ATEITIS.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Dideliam Amerikos 'liberalų' nusteibimui Dominikos respublikos prezidento rinkimus laimėjo ne kraštutinis kairysis, nors ir nekomunistas, Juan Bosch, bet daugiau konservatyvus politikas, 59 m. viengūnis, rašytojas ir valdininkas, neįspūdingos išvaizdos Joaquin Balaguer, kuris ėjo įvairias pareigas buvusio diktatoriaus Trujillo režime ir jo paskutinėmis dienomis buvo krašto prezidentu, nors ir be galios.

Čia reikia pastebėti, kad Amerikos intelektualų ir laikraštininkų sluoksniuose buvo plačiai pasklidęs mitas, kad komunizmas tokiuose kraštuose kaip Kuboj ar Dominikos respublikoje yra nenugalimas, nes kalbant su V. Rasteniu (žiūr. Metmenų 10 Nr.):

"Komunizmas šiandien, poviškai didžiulio damasis, dedasi esąs visų populiariųjų idėjų gynejas - čempionas. Komunizmas dedasi esąs visų nuskriaustųjų globėjas, tautų apsisprendimo bei žmogaus pilietinių teisių ir laisvių gynėjas, rasinės lygybės nešėjas, kovotojas prieš badą ir skurdą, prieš darbininko išnaudojimą, prieš kapitalo gobšumą ir egoizmą, prieš apsideidimą ir nelygybę mokyje ir auklėjime, už taiką, už kultūrą, žodžiu, prieš viską, kas tik kuo pagrįstai skundžiasi, ir už viską, ko daugumas pagrįstai nori."

Kas gi sudaro sąlygas komunizmui dėtis tų neabejotinai gerų idėjų čempionu, ir dėtis regimai apgaulingai, o bet gi pajėgti net iš pažiūros nekvailų žmonių daugybėje sužadinti tikėjimą ar bent viltį, jog komunizmas gal ir iš tiesų esąs vienintelis galintis idėjas įgyvendinti geriau, ar jei ir nevisiškai gerai, tai bent greičiau negu kas kitas?

Išžiūrėkime į pastarojo šimtmečio socialinių kovų revoliucijų ir evoliucijų eigą ir išvysim, kad daugiausiai komunizmui tų nepelnytų iliuzijų apie save sudaryti bus padėję atkaklusis, aklašis, fanatiškas, egoistiškas konservatyvumas, užėmęs sau

politinės dešinės kraštutinę poziciją".

Pagal tą sampratą Kuboje, po Batistos diktatūros, būtinai turėjo įsigalėti, jei ne komunistai, tai bent panašūs kraštutiniai kairieji, o Dominikos Respublikoje turėjo lygiai taip pat atsitikti po Trujillo nuvertimo. Ištikro kairiųjų kandidatui Juan Bosch laimėjus 1963 m. rinkimus jau atrodė, kad Dominikos respubliką išstiks Kubos likimas, nuo to likimo išgelbėjo tik karinis perversmas. Sekęs karinės ir civilės 'juntos' režimas nebuvo laimingas ir galų gale privedė vėl prie naujo sukilimo, kurio eigą su laikė JAV karinė intervencija. "Have we lost our minds" -- sužinojęs apie tai šaukė senatorius Wayne Morse. Vėliau ir senato užsienio reikalų komisijos pirmininkas rado reikalo teigti, kad JAV politika Dominikos respublikoje buvusi "failure", o prezidentas Johnsonas gavęs "faulty" patarimus.

Tačiau iš tikro pagrindinis prezidento patarėjas toje byloje, buvęs Valstybės Sekretoriaus padėjėjas Lotynų Amerikos reikalams Thomas C. Mann netikėjo, kad tik kairysis socializmas ga-

li išgelbėti Pietų ir Vidurio Amerikos kraštus nuo komunizmo. Pereitą savaitę įvykę rinkimai tai įrodė. Nepaisant savo bendradarbiavimo su Trujillo režimu, Ballaguer surinko 754.409 balsus (57,1%), tuo tarpu kairysis Bosch gavo 517.784 balsus (37%), o kitas dešiniųjų kandidatas surinko 49.500. Tai reiškia kad Dominikų rinkėjai, nepaisant viso savo primityvumo ir vargo, nepasidavė kairiesiems šūkiams.

Žinoma, iš to negalima padaryti visuotinių išvadų, nes yra eilė kitų sąlygų, kurios gali rinkikų nuotaikas pakreipti vienon ar kiton pusėn, tačiau aišku, kad ir anksčiau nurodyta teorija apie kairiųjų pranašumą nėra visur pritaikoma. Kaip konstatuoja US News ir Worl Report: "Gavę galimybę, dominikai didele dauguma pasisakė už teisę ir tvarką ir prieš komunistinius neramumų kėlėjus (troublemakers)."

Žinoma, rinkimai dar neviskas, tačiau kol kas JAV gavo įrodymą, kad ginkluota intervencija nebuvo bloga idėja. Su gera tvarka ir JAV pagalba Dominikų Respublika gali lengvai pasiekti gana aukšto pragyvenimo lygio.

ŠIMET ORAS LIETUVOJ
NEBEŽADA TALKININKAUTI
'SOCIALISTINEI SISTEMAI'

Pereitais metais, kai Rusijoje derliai buvo blogi, Lietuvoj, priešingai buvo geresni, negu kada nors yra buvę bolševikinio ūkininkavimo laikais. Optimistiškoje propagandinėje statistikoje skelbiama, kad derliaus vidurkis buvęs net 16 centnerių iš hektaro, esą, didesnis, negu būdavo Lietuvoj prieš bolševikiniais laikais. (Paskutinio Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečio derlių vidurkis bu-

vo apie 12 centn., 1939 metais -- apie 13).

Toks derlius skelbiamas kaip "socialistinio ūkininkavimo" nuopelnas, nors geresnieji rodikliai gaunami kaip tik ūkiaičius ir privačiųjų sklypelių rezultatus.

Paliekant klausimą atvirą, ar -- arba kiek -- pernykščio derliaus statistikoje yra "prirašymų", visiškai aišku, kad to derliaus dydžiui didelės įtakos bus turėjęs ir palankus oras, ku-

Gema Kreivėnaitė, Philadelphiaus kandidatė į "Miss Lithuania" ir Nijolė Šalčiūnaitė (kairėje), laimėjusi antrą vietą.

V. Gruzdzio nuotrauka

ris nėra "socialistinės sistemos" nuopelnas. Šimet oras Lietuvoj nebežada "socialistinei sistemai" talkininkauti, todėl derliaus perspektyvos jaudabar vertinamos nebe taip optimistiškai.

Docentas P. Vasinauskas, senos mokyklos agronomas, straipsnyje "Didieji ir mažieji kaimo rūpesčiai" (Tiesa, geg. 25) pasakoja:

"Simne prilyta tiek, kad penktą dieną neišeina į lauką. Kalvarijoje pirminkas L. Statulevičius dejuoja, kad išdžiūvo laukai. Pirmosios avižos pasėtos balandžio pradžioje. Kaip gerai būtų, kad joms kiek palytų. Kėdainiai skęsta obelių žieduose, o Joniškioje medžiai dar tamsūs atspalvio. Radviliškio rajono "Draugo" kolūkio žemdirbiai, sėkmingai viską pasėję ir pasodinę, jau pasistatė alaus asotį, o čia pat, Joniškio rajono Mekų kolūkio pirmoje brigadoje, prasidedant gegužės trečia dekadai (t.y., po gegužės m. 20 dienos), dar nepasėtas nė gramas sėklos, šlapia."

Toliau sako, kad Joniškio rajone "Anksti laukus padengę storas sniego sluoksnis, anksti, dar vasario mėnesį, jį nuleido. Sibiro šalčių nebuvo, tačiau Joniškio rajone neliko 30 procentų rugių, 60 procentų kviečių ir beveik visų dobilų. Tas pats Panevėžio, Biržų, Rokiškio, Pasvalio, Šiaulių rajonuose. ... guoli ištisi derlingos žemės masė, bet be gyvybės. Juoda žemė pamažu apsidengia žalia piktžolių veja, tačiau vietoje trūksta jėgos, kad lauką ją išdirbtų ir apstėtų. ... Jeigu žiemkenčiai labiau nukentėjo šiaurinėje respublikos dalyje, tai gerų dobilų beveik nesimato visoje respublikoje. ... Dobilų, šieno šiais metais nenorėkim. Šių metų šienas iš motiejukų ir iš vikių avižių mišinių". Gerai esą, kad pasėta daug miežių. Gelbėdamiesi nuo pašaro stokos, sako, "visi sėja daugiau kukurūzų" (kurie buvo beįsnyksta iš laukų drauge su Chruščiovo išnykimu).

Nepalankių orų pridarytą žalą sunku atitaisyti labiausia dėl darbo jėgų stokos, P. Vasinauskas sako matęs Joniškio rajone mėšlavežtį:

"Vos tik keturias moteris surinko mėšlui kratyti. Jos tiesiog bėgte bėga per lauką, o apie lygų mėšlo paskirstymą nėra ko kalbėti. Kitame lauke

"Belorusas" (mašinos vardas) sėja vikių mišinį. Ant sėjamosios dvi moterys. Sėklai atvežti žmogaus nebeliko".

Klausia, ar nėra daugiau žmonių. Atsakymas: "Yra, Dvi moterys serga, vienas vyras dirba našlių ir nusenusių sodybinių sklypus. Žmonėms reikia taip pat laiku pasėti". Pasirodo, kad "jų brigadoje iš eilės visi sodybiniai sklypai apsejami arkline sėjama". (Pagal taisyklę taip neturi būti, bet ir kolchozo vadovai sprendžia, kad žmonėms irgi reikia gyventi).

Vasinauskas atrado, kad vienur 35-iems hektarams yra tik vienas darbininkas, kitur net 45-iems.

-- Čia ne klausimas, o aštri problema, -- sako P. Vasinauskas. -- Aštri todėl, kad kai maža žmonių, jokių būdu negalima laiku atlikti sezoninių darbų. Dirvoms išdžiūvus, reikėtų pasėti per vieną savaitę, o sėjama visą mėnesį, ir dėl to labai nukentčia derlius... užsi-vilkina pasėlių priežiūra, šienapiūtė, grūdinių derliaus nuėmimas, o kai ateina kaupiamųjų nuėmimas -- nors pasikarki!

Taip piešia "socialistinė sistema" Lietuvos laukuose agronomas P. Vasinauskas. Ir prideda, jog girdėjęs ekonomistus "visai šaltai svarstant, kad ateinantį dešimtmetį iš žemės ūkio į miestą reikės perkelti, berods, daugiau kaip šimtą tūkstančių darbininkų. Girdi, ekonominiai svertai to reikalauja"...

-- Nemanau su ekonomistais ginčytis dėl svertų, tačiau ten, kur žemės geros ir žmonių mažai, reikia ieškoti išečių, -- mano P. Vasinauskas, beviltiškai nusileidęs prieš aukščiau sėdinčių ekonomistų (?) planus. (ELTA)

NAUJAS TEATRAS

Vilniuje atidarytas naujas lietuviškas teatras -- Jaunojo Žiūrovo teatras (anksčiau tokiu vardu buvo vadinamas Kauno dramos teatras, veikęs buvusios Metropolitain kino patalpose) Pirmas spektaklis --

(Nukelta į 2 psl.)

-- Laukia didelis darbas, bet bus ir duonos!...

Kas nauja
Pasaulyje

* KARAS VIETNAME vaidins didelį vaidmenį ateinančiuose JAV rinkimuose, kurie įvyks šį rudenį, lapkričio mėn. Respublikonai jau dabar įrodinėja (sprendimą iš pirmųjų rinkimų duomenų), kad jiems atiteks apie 42-45 naujos vietos Kongrese ir apie 3-5 Senate.

Tik rinkėjams Vietnamo problema kelia ne mažą galvosūkių: balsuoti už demokratą -- griežtą antikomunistą, ar už respublikoną -- appeasementą (glaudaus bendradarbiavimo su komunistiniais kraštais) šalininką.

* PRANCŪZŲ PARLAMENTAS patvirtino amnestiją keturiems generolams, savo laikui nubaustiems už vadovavimą kariuomenės sukilimui Alžire. Abejojama, kad ta amnestija paliešytų gen. Salan ir Jouhaud.

* EGZILŲ BENDRUOMENĖJE didelio susirūpinimo sukėlė pavergtų tautų antibolševikinio bloko vadovo princas Nikolajaus Nakachidze nužudymas Muenchene, Vak. Vokietijoje. Jis buvo rastas negyvas savo bute, Jo pirmtakas Stefan Bandera tokiu pat būdu buvo nužudytas 1959 metais. Banderos žudikas, sovietų agentas, pabėgo į Vakarus ir prisipažino.

* PRANCŪZAI, nagrinėdami JAV ir Sov. S-gos atominių ginklų santykį, randa, kad Sov. S-ga pastarųjų metų bėgyje padvigubins savo atominių ginklų arsenalą, tačiau vistiek dar yra toli atsilikusi nuo JAV gamybos. Prieš tai tų ginklų santykis buvęs 4 prieš vieną. Dabar Sov. S-ga jau turi 12.000 megatonų, tuo tarpu kai JAV pasilikio prie savo 25.000. Ta proga prancūzai tvirtina, kad JAV gerokai patobulino savo atominių bombų taiklumą, greitumą ir apsaugą.

* NATO ATSTOVAI Europoje, sakoma, planuoja pasikeisti "stebėtojų" su komunistinio Varšuvos karinio pakto atstovais. Tikslas įrodyti, kad ne vienas gen. de Gaulle siekia gerų santykių su Sov. S-ga.

* RAUD. KINIJOJE vykdomi žiaurūs "valymai" partijos viršinėse rodo, kad kova vyksta tarp kom. partijos "prinčių", siekiančių užimti pasenusio ir sergančio Maoacetungo vietą. Tą kova naudoja aukšti kariuomenės pareigūnai, įsigalėdami vadovaujančiuose partijos postuose.

DVYLIKA DIENŲ IKI KARO...

"Kur žadėtoji pagalba?..."

Rugsėjo 1 d. apie pietus Ribbentropas atvyko pas Hitlerį lydimas ministerijos patarėjų anglų ir prancūzų klausimais Peter Kleist ir Otto Abetz. Hitleris juos pasitiko šypsodamasis.

-- Mūsų armija progresuoja nesulaikomai vi same fronte, -- pasakė jis. -- Jei toliau taip seksis, tai karą baigsime pirm negu vakarų didžiosios valstybės prisiruoš parašyti notas. Kokias naujienas turite iš Londono ir Paryžiaus?

Bet pirm negu Ribbentropas spėjo atsakyti, Abetz pradėjo dėstyti:

-- Mano Fuehreri! Ši kartą Prancūzija nepasitenkins vien protestu. Ji nepasitenkins ir konferencija. Karas prieš Lenkiją reiškia Prancūzijos karą prieš Vokietiją, net jei visi jos kariniai patarėjai sakytų nepradėti.

Hitleris numojo ranka ir iš naujo kreipėsi į Ribbentropą.

-- Išlaisvinkit mane nuo jūsų ekspertų nuomonės! Kai aš paklausiau jų nuomonės prieš įvesdamas karinę tarnybą, gavau atsakymą: "C'est la guerre". Kai atsiėmiau Reino kraštą, jie man kartojo: "C'est la guerre!" (Hitleris šį posakį ištare prancūziškai). Tas buvo užimant Austriją ir prieš Pragos okupavimą. Tur būt, jiems nepatinka mano politika ir stato kliūtis ją įgyvendinti. Aš atsisakau nuo šių ponų nuomonės, kurie mane visad blogai informavo, nesa-

kant, kad jie melavo. Aš pasiruošęs daryti sprendimus pagal savo nuomonę, kuri yra vertingesnė už šių specialistų.

Hitleris buvo įsitikinęs, kad Anglija ir Prancūzija nepajudės ir vokiečių - lenkų konfliktas greit bus baigtas.

RUGSĖJO 2 D.

Paryžiuje 3 val. p.p. turėjo susirinkti parlamentas nubalsuoti, kad būtų pasiūstas Vokietijai ultimatumas.

-- Kokį terminą duoti ultimatumui? -- paklausė Bonnet ministeriopirmininko Daladier.

-- Aš pasitarsiu su vyriausiuoju štabu, -- atsakė Daladier.

Jis paskambino į vyriausiąjį štabą Gamelinui, kuris rugpjūčio 23 d. saugumo tarybos posėdyje buvo užtikrintas prancūzų armijos pajėgumu, dabar pasirodė atsargesnis.

-- Mums reikia 48 valandų. Karo veiksmus mes galėsime pradėti ne anksčiau rugsėjo 4 d. 9 val. vakaro, kai armija bus užėmusi pozicijas.

Daladier nustebo dėl tokio ilgo termino, bet Gamelin paaiškino, kad mobilizaciją vykdančios geležinkelio stotys yra užkimštos rezervistais, skubančiais pasiekti savo dalinius. Be to dar civiliai skuba aplieisti sostinę, tad visi keliai užsikimšę ir

vokiečių aviacijai būtų lengva padaryti tikras skerdynes. Tad geriau tokiu momentu nepradėti karo.

Daladier pateisino argumentus, bet buvo labai nustebo, kad vyriausias štabas tik dabar jam duoda paaiškinimus.

Užsienio reikalų ministras Bonnet tame rando progą dar kartą pabandyti paskutinį šansą ir paskubinti italų planuojamą konferenciją.

Sugrįžęs į ministeriją jis rado lenkų ambasadorių Lukasiewicz, kuris tuojau pradėjo klausinėti, ar jau įteikta nota Ribbentropui.

-- Ne, -- atsakė Bonnet. -- Kaip jau anksčiau jums aiškinau, mes negalime pasiūsti ultimatumo be parlamento nutarimo. Parlamentas susirinks po pietų. Ir kai nubalsuos, mes galėsime pasiūsti.

-- Kokį laiką ultimatumui duosite?

-- Aš manau, 48 valandas...

-- Tai per ilgai! -- sušuko Lukasiewicz. Štai jau 36 valandos kai Lenkija kariauja. Mūsų miestai bombarduojami, mūsų aerodromai sudaužyti. Mūsų šventas miestas Čenstochava liepsnoje. Mūsų gyventojai žudomi...

-- Ką aš galiu padėti -- ramiai atsakė Bonnet. -- Ar norit, kad prancūzų gyventojai su-

(8)

silauktų panašaus likimo?

-- Kur Gamelino pažadėta greita pagalba, -- sušuko ambasadorius. -- Jūs žinote, kad sutarty buvo numatyta greitai eiti į pagalbą. Tai gėdingas išsisukinėjimas. Ką tokiu atveju vertas Prancūzijos žodis?

Ir Lukasiewicz, praradęs šaltą kraują, keikė Prancūziją, jog Bonnet buvo priverstas paprašyti ji prie tvarkos. Pagaliau norėdamas nuraminti, patarė kreiptis tiesiog į Daladier, kuris yra ministeris pirmininkas ir krašto gynybos ministras, tad geriau galės jį painformuoti.

Tuo metu Romoje Mussolini ir Ciano dėjo visas pastangas, kad būtų suaukta taikos konferencija, nes jautė, kad vokiečių-lenkų konfliktas gali pavirsti pasaulio katastrofa.

Kaip sąlygą tokiai konferencijai prancūzai ir anglai statė, kad būtų atitrauktų kariuomenė iš Lenkijos.

-- Evakuoti Lenkiją? Niekad! -- atsakė Hitleris. -- Teritorijos, kurias užėmė mūsų kariuomenė nėra lenkiškos, bet vokiškos. Pagaliau, kaip aš galiu įsakyti kariuomenei atsitraukti, kai ji tik pergalės laurus skina...

Tolimesni įvykiai vystėsi nepalankia kryptimi. Paryžiuje ir Londone parlamentai priėmė nutarimą skelbti karą ir niekas nebenorėjo diskutuoti apie konferencijos sušaukimą.

Anglai aiškiai italams pareiškė, kad apie kon-

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žaluma; ATLANTO vanduo šildo mas Golf'o srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietuviška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONĄ pradėdame BIRŽĖLIO mėn. 19 d.

Su užsakymais prašome kreiptis:

M. LUŠYS, 88-01 104 St.,
Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. (212) 849-1193

I. VEITAS, 72 Congress St.,
Braintree, Mass.
Tel. (617) 843-2146

MEŠKA

42 BEACH STREET

MONUMENT BEACH

CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

ferenciją bus galima kalbėti tik tada, kai Hitleris evakuos Lenkijos teritoriją, įskaitant ir Daniją.

-- Su šituo Hitleris niekad nesutiks, -- pasakė Mussolini, sužinojęs statomas sąlygas.

Kadangi prancūzai palaikė anglų sąlygas, tai konferencijos idėja buvo palaidota.

Kitame numeryje: Goeringas pasiruošęs vykti į Londoną...

HELP WANTED MALE

ARC WELDERS — first shift and second shift, apply in person between 8:30 and 5:30 in plant. Full or part time. Presently. Working 10-hour shift, 6 days per week. ANDERSON TANG Mfg. 2702 N. Dort Hwy., Flint, Michigan. Also welders needed at Subsidiary, Holly Tube & Manufacturing, Holly, Mich. (65-68)

JOURNEYMEN DIE MAKERS To build small progressive dies from part prints. Full or part time. Top wages & overtime. Life and hospitalization, fringe benefits. Steady work. CASS MACHINE 691 ANTOINETTE DETROIT, MICH. (58-67)

UNSKILLED HELP To run drill presses. Full or part. Steady work. Top wages & overtime. Life and hospitalization. Fringe benefits. CASS MACHINE 691 ANTOINETTE DETROIT, MICH. (58-67)

WELDERS

Automatic welders \$3.20 hr.
Micro Welders \$3.20 hr.
Inner Shield Welders \$3.20 hr.
Submerged Arc Welders \$3.20 hr.
MUST BE ABLE TO PASS TEST

Whitehead & Kales
58 Haltiner
River Rouge, Mich.

An Equal Opportunity Employer (62-76)

DIE MAKERS Leaders or journeymen experienced on small blank, form, and progressive dies. Steady work on day shift. Fringe benefits and overtime. BARCY-NICHOLSON CO. 8100 Joy Rd. Detroit, Mich. (54-67)

1st CLASS SURFACE GRINDERS CLEAN MODERN SHOP 58 hour week. Days only. Steady work. All benefits & pension. MONARCH TOOL & GAUGE CO. 23450 Telegraph Rd. Southfield, Mich. 313 - 444-1288 (68-69)

HELP WANTED MALE

JOURNEYMEN TOOL ROOM ENGINE LATHE HAND TURRET LATHE OPERATOR SCREW MACHINE REBUILDERS Must have own tools, able to read prints & setup job. Top rates, fringe benefits. 53 hr. week.

MODERN COLLET MACHINE CO. 6633 ROHNS DETROIT, MICH. CALL 923-5840 MR. BITTERS (63-65)

WANTED LATHE HAND MACHINIST GRINDER HANDS CENTERLESS & INTERNAL STEADY WORK. AIRCRAFT CERTIFIED ENG. 14233 E. 9 MILE WARREN, MICH. 313 - PR 6-7000 (63-65)

HELP WANTED FEMALE

INSTRUCTOR: Psychiatric experience in nursing, class room teaching, clinical study and/or supervision. Baccalaureate degree desirable. Michigan registered or eligible. Salary open. Three-hundred-bed general hospital, 30-bed psychiatric unit. School of nursing with diploma program. Write or call collect, Karl F. Greth, Director of Personnel & Special Services, W. A. Foote Memorial Hospital, Jackson, Mich. (60-65)

OPPORTUNITIES FOR PROFESSIONAL HELP REGISTERED NURSES

For all services & shifts. Good starting salary differential for evening & night duties. Salary review after 6 months.

INSTRUCTORS—FOR SCHOOL OF NURSING

Salary commensurate with experience & ability. Excellent working conditions. Liberal fringe benefits. Apply call or write Personnel Director BUTTERWORTH HOSPITAL 100 MICHIGAN AVE. N. E. GRAND RAPIDS, MICH. (57-66)

Lietuvoj...

(Atkelta iš 1 psl.)

Šekspyro "Romeo ir Džuljeta". Toliau bus -- inscenizuotas literatūrinis vakaras-pokalbis, pavadintas "Gintaro paukštė" (pagal Mieželaičio "Duona ir žodis", kur panaudojama eilės lietuvių poetų kūryba, pradedant K. Donelaičiu). Rengiama ir pasaka "Du maži žmogeliukai didelėje mieste" (M. Sluckio ir V. Miliūno). Naujo teatro vyr. režisiorė -- Aurelija Ragauskaitė. Direktorius -- Jonas Didžiariekis. Teatras pradėjo darbą jau pereinamąjį rudenį. Gegužės 27 d. buvo pirmas jo spektaklis, profesinių sąjungų palatose. (ELTA)

NERANDA DURŲ...

G. Zimanas, vilniškės Tiesos redaktorius, būdamas New Yorke, stebėjosi lėktuvų stoties durimis -- esą, tik prisitari, ir pačios atsidarina.

Dabar, gegužės 24, jo redaguojamoji Tiesa piktinosi, kad Vilniaus lėktuvų stoty esą priešingai, būtent: "durų daugybė, bet kol susirasite vienintele, kurios atsidaro, -- pačiupinėsite už kelių rankenų"... (ELTA)

Patogus 8 pakietas

nereikia depozito
nereikia gražinti
bonku

Stroh's
FIRE-BREWED FLAVOR

Pobūviuose... ar gegužinėse, Stroh's patogiausias savo populiariu 8 pakietu 8 lengvai naudojamomis be depositų... be gražinimo bonkomis. Įsigykite Stroh's 8 pakietą. Tai Amerikos vienintelis liepsna darytas alus.

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

KOVA SU PASYVUMU

Pakartodamas savo 1964 metų vedamąjį, žurnalistas David Lawrence U.S. News & World Report š.m. birželio 13 d. laidoje dar kartą pabrėžia, kad kova su nesugebėjimu ir atsakomybės stoka šiandien reikalingesnė nei kova su vargu ir neturtu. Savo vedamąjį jis sieja su pramonės produktyvumu, investuojant į naujas, geresnes, tobulesnes mašinas, pastebint, kad pelno pasiskirstymas būtų naudingesnis darbininkui, jei būtų išvengta nuostolių, kilusių iš nesąžiningo darbo, atsakomybės stokos, neapdairumo, klaidų, nesugebėjimo ir t.t.

Pareikšti didelę meilę likimo tau skirtam darbu fabrike nėra lengva. Ypatingai gi tiems, kurie likimo buvo išrauti iš savo profesijų ir pragyvenimą naujose sąlygose turėjo rasti ten, kur reikalingi raumenys, ne protas. Iš plačios imigrantų srovės tik retų profesijų žmonės turėjo laimės tęsti darbą remiantis savo turimomis profesijos žiniomis ir ankstesniu pasiruošimu. Nagingesnieji pramokę amatų ar įsijungę prekybos sritin.

Imigrantų tarpe tai ir turime mišrainę, kurioje nebėra tos lygybės, kurią visi jautė maždaug vienodu turtu ir багаžu atvykus pirmą kartą prie Amerikos laisvės stovylos New Yorke. Bet laimei, visa tai turi tendencijos vėl išsilyginti, jaunajai kartai energingai siekiant aukštesnio mokslo, pastovesnį profesijų. Tegul ir bus tvirtinama, kad paskutinioji lietuvių imigracijos banga buvusi savotiškai, su daugeliu diplomuotų žmonių, bet gi matome, kad daugelis tų diplomų nepanaudojo gyvenime, o daugiausia tik pasigiriant fabrike savo kaimų-

nui prie kitos mašinos.

Iš lietuvių visuomeninio taško žiūrint, visame tame glūdi ir tam tikros tragedijos dalis. Organizacijų priešakyje matome buvusius teisininkus, profesorius, muzikus, pedagogus ir kt. profesijų žmones, pasišvenčiančius savai bendruomenei tomis dvasinėmis jėgomis, kurių dar lieka fabriko darbo išvargintame kūne. Vietiems tas visuomeninis darbas tai dvasinė atgaiva, bent kelių valandų grįžimas į tą pasaulį, kuriam buvo numatyta skirti visas gyvenimas. Kitiems tai sąžinės šauksmas, neperdėtas pasiaukojimas. Bet yra ir tokių, kuriems tos energijos pristigo per anksčiau, kuriems fizinis darbas lieka pasiteisinimu pasyvumui.

Žmogus žmogui nelygus, kaip nelygus jų fizinis ir dvasinis pajėgumas. Bet tas pajėgumas, bendrai suėjus, yra gyvybinės reikšmės išsivijimo išsilaukymui tautinėje bendruomenėje. Reikalingas užtikrintas, pastovus ir niekad neišsėnkantis šaltinis pavargusioms jėgoms pavaduoti. Ir taip akys nukrypsta ne į užkietėjusius pasyviuosius, kurių nebeišjudins jokie raginimai, bet į tuos, kurių gyvenimo sąlygos leidžia ir kartais net įpareigoja pasišvesti visuomeniniam darbui.

Tai nepasiteisinimas sakant, kad yra išgalėjęs "monopolis" mūsų visuomeninio darbo vadovybėje. Daugelio organizacijų, ypač gi bendruomenėje, vadovybės yra renkamos. Reikia tik parodyti noro ir geros valios -- išnyks ir tie tariamieji "monopoliai". O darbo užteks visiems geros valios lietuviams.

(j.č.)

JAUNIMAS IR ŠIŲ DIENŲ PROBLEMOS

Philadelphijos Jaunimo Metų komiteto pastangomis gegužės 21 d. Lietuvių banke buvo surengtas jaunimo simpoziumas. Dalis mūsų visuomenės susirinko išlausyti dr. A. Budreckio paskaitos "Jaunimo Metų darbo kelias".

Simpoziumo prezidiumą sudarė A. Garlauskas, J.K. finansų komiteto narys, J. Gailliusytė, J.K. finansų komiteto vicepirminis ir tautos komisijos sekr., abu iš Clevelando, ir bebaigęs mediciną stud. Saulius Vidas iš Philadelphijos, kuris prieš kiek laiko atvyko iš Watterbury čia įsigyti to mokslo diplomo. Simpoziumui moderavo A. Garlauskas.

Dr. A. Budreckis, trumpai apžvelgęs Jaunimo Metų prasmę, perėjo prie pačios veiklos planavimo ir jo projektų atskleidimo. Jo kalba buvo taisyklinga ir persunkta gilia patriotine mintimi, pavergiančia klausytojų dvasią. Išdėmėtinai pareiškimai: visi dalykai, liečiantys tautą, turi lygiai liesti ir kiekvieną padarytą lietuvių. Veikloje dėl savo tautos ir jos kultūros bei lietuviybės išlaikymo negalime likti pasyviais. Lengvąpėdiškas palinkimas į nutautėjimą yra kartu ir mūsų tautos pražūtis. Mūsų jaunimui turi būti priimtinos šios ateities darby gairės: didžiojoje ir sudėtingoje kovos arenoje už mūsų tautos ir jos kultūros išsilaikymą. Lietuvos laisvės ir jos nepriklausomybės siekimas yra vyriausias tikslas ir sąlyga tautinėje veikloje besireiškiant. Jaunoji karta neturėtų būti palaide, o organizuota darbas, tačiau ji nenorėtų eiti į veiklą per partijas. Partinis susiskaldymas net iki 30 partijų (seimo laikais Lietuvoje) yra mūsų tautinė vienybė žlugdantis veiksnys.

Bendradarbiavimas jaunimo su senimu yra galimas, nes vieni kitus savo žiniomis ir patyrimais papildo.

Tautinės veiklos planavimas yra būtinas a) propagandiniai, b) kultūriniai, c) specialinių uždavinių vykdymas -- rįšant atitinkamus politiniusėjimus pasiūlymams kitių tautų tokiais laimėjimais ir k. Kai mūsų tautos laisvė vis dar tebėra supama politinių sutėmų, prelegentas patiekė keletą gan reikšmingų projektų, būtent: darbo kelias į Lietuvos laisvę neturėtų būti parapijinis; bendrauti su krašto tautingais asmenimis ir mokėti perstatyti jiems, kas mūsų širdis skaudina; ieškant užtarimo pilkoje žmonių masėje ne ką laimime, lencingėlių ar rėkiančių plakaty demonstravimas mūsų tautos laisvei taip pat nedaug patarnauja. Nebūklime savybiniame gyvenime uždari, nes kiti per mažai apie mus sužino.

Mūsų tarpusavio sugyvenimas turėtų būti šiltesnis ir vieningesnis.

Jaunimas turi veržtis į atskirus gyvenamojo krašto valdžios ar kultūrinį institucijų postus, kaip ir į aukšto mokslo viršūnes. Tam ryškus pavyzdys -- žydai. Rašyti išsamius studijinius veikalus svetimomis kalbomis (daugiausia vakarietiškomis) apie mūsų tautos istoriją, jos kultūrą ir dabartinę būklę, primetą okupanto. Reikštis bendruomeninėje veikloje, gerai įsisąmoninti, kad teks perimti politinį, visuomeninį ir kultūrinį darbą. Nemėginkime sukrauti viso Lietuvos vadovimo darbo, vien tik ant turi-

mų politinių veiksmų (ALT, Vli-ko ir k.) pečių ar mūsų konsulių. Kurtina Pasaulio Lietuvių Studentų Atstovybė ir per ją skverbtis į Tarptautinius Studentų spąjūdžius ar kitas ins-

tais stato sau klausimą: prieš aukojant savo laiką, ar jam siūlomas veikimo būdas efektyviai pasieks tikslą? Ar organizacija, kuri prašo jo tautos, duos jam atsakomybės darant nutarimus?

Philadelphijoje buvo suruoštas Jaunimo Metų simpoziumas. Nuotraukoje jį pravedė dalyviai: Jūra Gailliusytė, Algis Garlauskas, Saulius Vidas ir dr. Algirdas Budreckis. V. Gruzdzio nuotrauka

titucijas, siekiant ten turėti ir lietuvių atstovybę.

Ateis didikams laikas sužausti ilgai trukusią Tautos Konferenciją Antrojo Pasaulinio karo padariniams likviduoti. Neturime likti pasyvius stebėtojai jiems besprendžiant mūsų tautos likimą ir bekapant Europos žemėlapi. Mūsų daromos pastangos krašto vyriausybę paveikti rezoliucijomis ar peticijomis yra geros, tačiau ir propagandiniai varta daugiau sukrusti -- stengtis išlaikyti neutildytą radijo bandomis žodį, siunčiamą į mūsų pavergtą tautą. Laikas, kuriame gyvename reikalauja iš mūsų daug ko daugiau, negu vien tik nominališko mokslo.

Po dr. A. Budreckio kalbos sekė diskusijos. Vienas klausėjas norėjo įsitikinti, ar paskaitininko iškeliamas Lietuvos politinis vadavimas aspektas nenuneigia kultūrinio. Atsakyta: pa-neigus politiką -- kultūrą iš-nyks.

Labai įdomių minčių savo ilgesnėje kalboje pareiškė medicinos stud. Saulius Vidas. Anot jo, labai pasigendama dialogo tarp vyresnės ir jaunesnės kartos. Mūsų spauda ir vada per mažai domisi tokiais klausimais arba juos laiko net įtartinais. Tyla bandoma apsisaugoti, bet ji svarbiom temom dažnai veda ne į išsilaikymą, o į pralaimėjimą. Užsiminė apie kultūrinį ir politinį vertybių svarbą, jis pabrėžė, kad tautos, kurios neteko nepriklausomybės ir jos laiku neatgavo, neteko ir savo kultūros, o jei ir išliko, tai kaip muziejinis eksponatas, kuriuo visi grožisi ir studijuoja, bet kuris jau nėra gyvas.

Taip atsiklio su senovės Graikija, su Škotija viduramžių pabaigoje, su Inky kultūra pietinėje Amerikoje ir dabar grąso prancūzams Kanadoje. Todėl atrodo, kad kam rūpi kultūra, turėtų rūpėti ir politika.

Nutarus reikštis kultūrinėje politinėje veikloje jaunumėnė kar-

Ar laikraštis, kurs prašosi skaitomas, stengiasi pakelti savo kokybę ir nori, kad jis būtų remiamas vien dėl to, kad jis yra lietuviškas. Kai kas pasakytina dėl optimizmo.

Netikras optimizmas apakina visuomenę ir tada įvykių eiga išsilysta iš jos rankų. Vadinam -- sako S. Vidas -- pas senatorius, prašom jų užtarimo, bet retai mes tiem senatoriams atsidėkojam balsais, o dar rečiau organizuota politinė parama. Kaip mes galim tikėtis iš kitų daugiau negu gražių žodžių, jeigu mes kitus remiame tik gražiais žodžiais. Baigiant savo žodį, jis dar sykį akcentavo, kad tyliant ir be kritikos priimant viską iš vyresniųjų jaunimas pakartos jų klaidas, o iš kitos pusės -- jaunimas per daug būdamas negatyvus gali nepastebėti vyresniųjų laimėjimų. Todėl jis ir siūlo, kad Jaunimo Metai būtų pradžia dialogo tarp jaunesnės ir vyresnės kartos, didžiai pasisaugojant, kad jis nepavirstų į kurčiųjų dialogą, kuriame tik kiekvienas girdėtų savo balsą. Taip nebus, jeigu rodysimės nuoširdžiai pakantūs ir atviri. Po simpoziumo kukliai pasivaikšta ir pasikeista tarpusavio mintimis, kurios dėl laiko stokos negalėjo būti keliamos.

Vakare McCallister's Ballroom patalpose įvyko Philadelphijos Jaunimo Metų komiteto suruoštas ballus-banketas su meline dalimi ir Philadelphijos "Miss Lithuania" rinkimais. Mėninių daly pasirodė sol. O. Pliuskonienė, smuiklininkė B. Pompolytė, dalis tautinių šokių šokė iš Žilvino grupės ir svečias gitaristas iš Clevelando, iš ištartųjų aštuonių kandidačių į "Miss Lithuania" rinkimus štitulą laimėjo G. Kreivėnaitė.

Sekmadienį, gegužės 22 d. dalyvauta pamaldose šv. Andriejaus bažnyčioje, kurių metu prasmingą ir tinkantį Jaunimo Metams pamokslą pasakė kun. J. Margis iš Argentinos, atvykęs į JAV dalyvauti Jaunimo Kongre-

se, o taip pat padėti ruošai kitus iš to krašto atstovus atitraukti. Po pamaldų susirinkta tos pačios parapijos salėn į uždaramąjį simpoziumo akto baldymo posėdį. Kalbėjo J. Gailliusytė, kun. J. Margis, vietos Jaun. Metų Komiteto pirm. A. Gečys ir baltiaus bei simpoziumo pravedėjas G. Mironas. J. Gailliusytė įteiktas 300 dol. čekis, kaip didesnė dalis likučio iš įvykusio baltiaus pelno Jaunimo Metų Finansų komiteto fondui papildyti.

Ir čia prie kavutės ir užkandžių pasižmonėta ir pasidžiaugta mūsų jaunimo gražiomis pastangomis dirbti mūsų tautos labui ir eiti Lietuvos keliu.

J. Bubelis.

LOS ANGELES

NAUJA AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SKYRIAUS VALDYBA

Š.m. gegužės 1 d. įvykusiame metiniame ALT Los Angeles skyr. susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis sekančiai: Stasys J. Paltus -- pirmininkas, Alena Devenienė ir Jonas Kurra -- vicepirmininkai, Alfonsas Latvėnas -- išdėninkas, Albinas Markevičius -- susirakinėjimo sekretorius, Ona Ruzutienė -- protokolų sekretorius ir Adelė Balsienė -- išdėninko padėjėja. Į Pavergtųjų Tautų Komitetą lietuviams atstovauti valdyba išrinko pirm. S. J. Paltų, vicepirm. A. Devenienę ir sekr. A. Markevičių; į Pabaltijo Tautų Komitetą išrinkti pirm. S.J. Paltus ir sekr. A. Markevičius.

Metinis susirinkimas patvirtino duotas pr.m. valdybos ir revizijos komisijos apyskaitas, ir padėjo už atliktą darbą buvusiai valdybai, kuriai pirmininkavo Antanas F. Skirius. Bendrą valdybos apyskaitą davė pirm. A.F. Skirius, piniginę -- išdėn. V. Mažeikienė, ir revizijos aktą skaitė revizijos komisijos pirm. A.P. Raulinaitis.

Susirinkimas buvo gausus, gyvas ir ilgal trukęs. Mat, buvo pateiktos svarstyti skyriaus vidaus tvarkos taisyklės. Jas paruošė tam tikslui sudaryta komisija iš A. Devenienės, dr. J. Jukūno ir teis. A. P. Raulinaitis. Naujų taisyklių projektą referavo A. Devenienė; koreferavo A. P. Raulinaitis. Be referentų, diskusijose dalyvavo ar pataisais sūnė: dr. M. Devenis, J. Jodelis, dr. J. Jukūnas, S.J. Paltus, dr. F. Palubinskas, A. Mironas, J. Motiejūnas, dr. P.V. Raulinaitis, A.F. Skirius, dr. Z. Brinkis, B. Grauzinis, dr. J. Jusonis, A. Kulnys ir kiti. Kiek pataisius, taisyklės buvo priimtos, paliekant taisyklių komisijai galutinę ištaisyta tekstą pateikti naujajai valdybai.

Susirinkimui taktiškai pirmininkavo A. Mažeika; sekretoriaavo R.K. Vidžiūnienė. (p)

ROCHESTER

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Birželio 12 d. 5 val. p.p. šv. Jurgio parapijos patalpose įvyks gėdulingas išvežtųjų iš Pabaltijo į Sibirą paminėjimas. Taip pat bus prisiminti ir pagerbti žuvę kovoje prieš raudonuosius okupantus mūsų partizanai.

Pagrindinę kalbą pasakys prof. dr. A. Klimas. Į minėjimą pakviesti amerikiečių valdžios bei pavergtųjų tautų atstovai, laikraščiai bei radio ir televizijos stočių reporteriai.

Minėjimo metu bus priimta rezoliucija mūsų bylos išskėlimo J. Tautose reikalui ir parinkta aukų praveisti rezoliucijas JAV-bių Senate.

Oficialioji dalis bus trumpa. Po jos įvyks pilnas koncertas dviejų solistų: lietuvių kun. K. Balčiaus, svečio iš Amsterdamo, N.Y. ir latvių solisto Alberto Vitols, svečio iš Toronto, Kanados. Abu solistai -- baritonai duos liaudies dainų ir operų arijų rėčialų. Solistui kun. Kęstučiui Balčiui akompanuos muz. Z. Nomeika ir latvių solistui -- muz. R. Obalis.

Po programos atsisveikinimui apatinėje salėje veiks bufetas. Kviečiame visus vietos lietuvius ir kitus pabaltiečius iš kaimyninių ir tolimesnių vietovių gausiai atsilankyti. Prašome paraginti draugus ir pažįstamus.

Rez. Remti Komitetas

Čiurlionio ansamblio namuose Clevelande Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos abiturientams buvo suruoštas pobūvis. Nuotraukoje abiturientai su mokyklos vedėju J. Stempužiu ir tautinių šokių grupės šokėjais.

V. Plidžinskio nuotrauka

Vaičičiai baigė mokslus Bostone

Bostone yra plačiai pažįstama puiki ir pavyzdinga Pijaus Vaičiūčio šeima. Pijus yra brolis žinomo tautinės srovės veikėjo Justino Vaičiūčio, o abu drauge jie yra netolimi poeto Prano Vaičiūčio giminės. Pijaus šeima su dauguma pokario lietuvių atvyko Amerikon ir įsikūrė Bostone, Mass. Vyriausias Vaičiūčių sūnus Saulius, kuris gegužės 29 d. gavo medicinos mokslų daktaro laipsnį, tada teturėjo tik 10 ar 11 metų amžiaus. Dabar, šį pavasarį, visi trys Vaičiūčių vaikai baigė aukštusius mokslus, visų pirma suteikdami daug paguodos tėvams, o kartu ir Bostono lietuvių bendruomenei.

NIJOLĖ VAIČIŪTYTĖ

Nijolė Vaičiūtytė baigė sociologijos mokslus Emmanuelo Kolegijoje ir gavo meno bakalauro (Bachelor of Arts) laipsnį. Savo studijas ji baigė su garbės pažymiais (with honors in the field of specialization), ta proga į ją atkreipė dėmesį ir Bostono spauda. N. Vaičiūtytė jau gavo net keletą siūlymų studijas toliau tęsti — pilnas stipendijas jai pasiūlė Michigano, Washingtono ir Illi-

nois universitetai. Ji pasirinko Illinois universitetą Urbanoje, kur jai siūloma 3-jų metų programa Ph.D. laipsniui siekti. Ten ji studijuos šeimos sociologiją ir gretimas tų mokslų šakas. Pažindami Nijolę ir jos gabumus, neabejojant, kad po trijų metų ji gaus daktaro laipsnį.

Besimokydama aukštesniojo mokykloje, N. Vaičiūtytė reiškėsi liet. skautų veikloje. Pradėjusi studijas kolegijoje, ji įsijungė į Liet. Studentų S-gos darbus, įstojo į Korpi Neo-Lithuania Bostono sk., buvo ypač veikli ir energinga to skyriaus pirmininkė, dalyvavo Korpi sąskrydžiuose ir stovyklose, drauge su savo mama patirpino Bostonui Korpi Neo-Lithuania vėliavą. Jos išvykimas iš Bostono bus gyvai jaučiamas nuostolis šio miesto Korpi padaliny. Tačiau visi korporantai kol. Nijolę nuoširdžiai linki sėkmės tolimesniame studijų kely.

GINTAUTAS VAIČIŪTIS

Gintautas Vaičiūtis šį pavasarį baigė Northeast Industrial Technological Institute, įsigijo specialybę elektronikos srity, šiuo metu jau dirba valdžios

darbą Raytheon bendrovės raketų skyriuje.

G. Vaičiūtis, kaip jo sesuo Nijolė, buvo veiklus liet. skautuose, tebėra aktyvus ir Korpi Neo-Lithuania Bostono padaliny. Jis lieka Bostone, rengiasi čia toliau studijas tęsti, tad kol. Gintauto mes dar neprarandam.

SAULIUS VAIČIŪTIS

Saulius Vaičiūtis Bostono universitete baigė biologiją cum laude ir gavo mokslo bakalauro laipsnį. Po to jis buvo priimtas į to paties universiteto Medicinos mokyklą, kurioje išėjo nustatytą studijų programą ir, kaip jau minėta, gegužės 29 d. gavo M.D. laipsnį. Taigi Bostone susilaukėm dar vieno lietuvių gydytojo! Interno stažui atlikti med. dr. Saulius Vaičiūtis pasirinko Meyers Memorial Hospital Buffalo mieste, N.Y. Ten jis gilinsis į chirurgiją ir vidaus ligų mediciną. Baigęs tą gydytojo studijų tarpsnį, dr. S. Vaičiūtis neatsisako grįžti į Bostoną.

Dr. Saulius Vaičiūtis yra jautrus ir susipratęs lietuvis. Pradėjęs studijuoti medicinos mokslus, jis visiškai neturėjo laiko dalyvauti ir dirbti liet. jaunimo organizacijose. Tačiau jis buvo regimas kiekviename žymesniame Bostono lietuvių rengime, kiekviename liet. jau-

HARTFORDE BENDRUOMENĖ MAŽA, BET GAJI

Vietos lietuviai sudaro nedidelę lietuvišką bendruomenę, ne tokią kaip Bostone, Clevelande, Detroite, Philadelphijoje ar kitame didmiestyje. Apie 2 tūkstančiai lietuvių ryžtasi reikštis greta didžiųjų lietuviškųjų bendruomenių. Taip yra pasisakęs naujasis Hartfordo liet. bendruomenės apyl. pirmininkas A. Ustjanaukas pirmame LB posėdyje balandžio 27 d., kuriame naujoji LB valdyba numatė kultūrinės ir organizacinės veiklos planus, pakviečiant vieną iš ALB kūrėjų W.M. Chase-Čekanauską būti Hartfordo LB Valdybos patarėju.

A. Ustjanaukas savo pranešime pasisakė apie pageidaujamus veiklos planus. Antruoju referentu buvo sekr. A. Maslauskas.

Veiklos plane numatyta suruošti keletą meninių pramogų, koncertų-balių, pagerbiant senosios ir naujosios liet. išeivijos veikėjus, sie-

kiant glaudesnių santykių ir bendradarbiavimo kultūrinėje ir organizacinėje srityse; rūpintis suruošti ir mažesnius pobūvius — kavutes arba arbatėles meninio ir kultūrinio turinio, su paskaitomis ir eilėraščiais; rūpintis su telkimu Conn. ir Mass. valstijose lietuviškųjų bendruomenių bendrųjų pastangų pasiruošiant Hartforde Bushnell Memorial teatre pastatyti operą "Traviatą" pakviečiant Chicagos liet. operos artistus.

Tam tikslui reikia visų bendrųjų pastangų — sakė pirm. A. Ustjanaukas. Tai didelis užsimojimas, bet pasiryžus pasiekti tikslo — sakė jis — įmanomas dalykas.

Pirmojo posėdžio proga nepamiršta pagerbti buv. pirm. Alg. Dragunevičių, kuris keletą metų vadovavo Hartfordo LB apylinkei. Algimantas Dragunevičius yra lietuviškųjų radijo programų vedėjas.

Liet. radijo valandėlės 10 metų sukaktis jau buvo minėta, bet LB valdyba paskyrė iš iždo dar 25 dol. radijo programai paremti.

Hartfordo LB valdyba taip pat nutarė dalyvauti 14 d. birželio pavergtųjų tautų demonstracijoj, kleb. kun. Ma-

tučio 25 metų kunigavimo pagerbime.

LB naujas pirm. Ustjanaukas yra artimas demokratų partijos politinėse sferose, miesto burmistrui, gubernatoriui ir sen. Dodd, tat turi reikalų su politinių sferų aukštais pareigūnais galite kreiptis pas Ustjanauką, o jis visiems padės reikalus atlikti su demokr. partijos šulais.

A. Ustjanaukas taip pat pranešė, kad jis išrūpinęs Ukrainiečių kooperatyve lengvas sąlygas gavimui paskolų perkant namą ar kitką už mažesnius nuosimčius.

Hartfordo LB valdyba laiminga susilaukusi tokio pirmininko, kuris liet. visuomenei galės daug padėti. Šių žodžių rašėjas linki LB valdybai sėkmės ir reiškia viltį, kad naujoji LB valdyba savo planus įvykdys, nes jai nestinga ryžto ir intelekto, taip pat ir gerų norų patarnauti visiems mūsų bendruomenės žmonėms.

V.M. K-tis

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Mirusiųjų pagerbimo dieną Philadelphijoje buvo aplankyti ALT S-gos narių kapai. Nuotraukoje rytų apyg. pirm. Algirdas Jonys ir skyr. pirm. V. Gruzdis prie ilgamečio Philadelphijos skyriaus pirm. Juozo Bakucko kapo. P. Didelio nuotrauka

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PICIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt — Import. Germ. brendy 5th — \$5.49
2. Imported Canad. wiskey 5th — \$3.98
3. Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
4. Banana Liqueur 5th — \$3.98

5. May Wine — Imported 5th — \$0.98
6. Riccadona Vermouth 5th — \$1.29
7. Christian Brothers Wine 5th — \$1.49

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

JUOZAS ŠLAJUS

KĄ RASIU SUGRĮŽES?

ATSIMINIMAI (8)

Oras kambaryje buvo labai troškinantis. Pasieniais ant grindų gulėjo šešiolika "nusikaltusių" kūnų. Lovų ir kėdžių nebuvo. Priekyje, gale kambario, buvo du apkaustyti langai. Kairiame lange buvo išimtas vienas viršutinis lango stiklas truputi oro įeiti. Mane įstūmus ir durims užsidarius, visi kaliniai nubudo ir pakėlė galvas, tirdami, gal pažįstamą įvedė. "Dar vienas naujas" kažkas pratarė. Kitas pakilo eiti į "tualetą". Prie pat manęs, pasienyje, buvo pastatyta didelė skardinė, arba kaip kaliniai vadindavo "paraškė". Prie "paraškės" stovėdamas teiraujasi:

- Kada suimtas?
- Prieš savaitę, -- atsakiau.
- Kas naujo laisvėje?
- Mažai kas naujo, o laisvės nedaug.
- Už ką suėmė?

Nieko nebeatsakiau. Kiti kaliniai į mane nekreipė daug dėmesio, gal mane įtardami šnipu. Be to, juk ir kalėjime išaušta rytas -- pasikalbėti ir apžiūrėti galės rytą. Stoviu prie ištisųjų kojų ir ilgo stalo galo, apdėto aliuminio lėkštemis. Pasieniais ir iš galo sugulę kaliniai. Tik pastūmęs gulinčiųjų kojas, galėčiau atsistoti, o atsigulti vietos nebuvo. Dešinėje pusėje, antra-

sis nuo durų nebalsiai prašneko:

-- Aš pasislinksiu, guliu prie mano šono.

Šonu įsispraudžiau tarp dviejų kūnų. Aukštelininkas atsigulti negalėjau, nes nebuvo vietos. Tikriausiai mano kaimynai spaudėsi į kitus kūnus.

-- Bandyk užmigti ir per daug neišsiplepėk, -- draugiškai patarė mane pakvietęs ir daugiau nieko nebekalbėjome.

PIRMOJI DIENA KAMEROJE

Iš ryto komanda "Kelk!", o po to "Namų ruošai!"; išlyginami ir sulankstomi čiužiniai, iššluojama ir išplaunama kamera. Apsitvarkius, kartu visą kamerą išleidžia išviettėn, kuri buvo koridoriaus gale. Senieji "veteranai" žinojo, kokioje vietoje nuėjus išviettėn ieškoti paslėpto raštelio. Šitaip buvo palaikomas ryšys su kiais kaliniais ir sužinoma, kas vyksta kalėjime ir už kalėjimo sienų. Sugrįžus į kamerą, prie atidarytų durų sargai prinešdavo pusryčius. Sustojus į eilę,ėjome pro atidarytas duris, o sargas pilstė po kaušą padegintų grūdų kavos ir davė po puskepaluką duonos. Tai buvo visos dienos duonos daviny. Pietums įpildavo po kaušą sriubos arba tikriau -- skysčių, iš kurių dvelkė gyvulinių runkelių kvapas. Kartais lėkštėn papildavo kokia bulvelė ar keli kopūsto lapai. Laimingas būdavo tas, kurio lėkštėn patekdavo vienas ar du mažiukai lašinių spirgučiai. Vakare vėl duodavo samti tokios pat juodos kavos.

Kai kurie kaliniai pusryčiams valgė rūkytą šoninę, turėjo sviesto ir rūkė papirosus. Aš stebėjau, kodėl vieni yra išskirti, turi, o kiti ne. Man paaiškino, kad kas trys savaitės (kar-

tais praeina ir penkios) kaliniai gali gauti "išrašus": po du svarus sviesto, rūkytų lašinių ir 20 pakelių papirosų. Bet "išrašus" galėjo gauti tik tie, kurie kalėjimo raštinėje turėjo pinigų. Pavyzdžiui, jei buvo rasta pinigų kratos metu arba atsiųsta iš namų, jei kam iš namiškų pavyko sužinoti, kuriame kalėjime šeimos narys sėdi. Laiškų rašyti neleido, todėl namiškiai nieko negalėjo žinoti, kur jo šeimos narys yra.

Papusrūčiavę visi susėdome ant čiužinių. Įnešė ir man jau kažkieno vartotą čiužinį, kurį patiesiau naktį gulėtoje vietoje, trečiuoju nuo durų. Nė vieno iš esančiųjų kameroje nepažinau. Klausinėjimas papasakojau apie dabartinį gyvenimą už kalėjimo sienų. Kaliniai atidžiai išklausė mano žinias, bet atrodė, kad mano žinios kaliniams nebuvo didelės naujienos. Stebėjau, kad beveik viskas jiems buvo žinoma. Martavičiaus pirštų žymės ant mano kaklo buvo gera atestacija, ir iš karto įgijau kameros pasitikėjimą. Jokių tradicijų ar išsipirkimų, kaip pas kriminalinius kalinius, nebuvo.

Visi kaliniai buvo nukirptais plaukais, apžėlusiais ir išblyškusiais veidais. Praėjusią naktį prie savęs atsigulti pakvietęs buvo Vytas J-kaitis, bebaigęs gimnaziją mokyns. Kaip tarzanas, labai gražiai nuaugęs, simpatingo ir gražaus veido vyrukas. Man iš dešinės buvo raudonosios armijos sanitaras, ukrainietis patriotas, antikomunistinio nusistatymo. Pirmas nuo durų buvo senyvas žydas Jakobsonas. Lietuviškai nemokėjo, buvo paslaptingas ir nesisakė, iš kurio krašto čia pateko. Karui prasidėjus, ištisęs ranką pareiškė: "Jei vokiečiai užims Maskvą, tai mano daine pradės augti plaukai". (B.d.)

WATERBURY

BIRŽELIO ĮVYKIŲ
MINĖJIMAS

Birželio 12 d. Waterburyje bus minima 25 metų sukaktis nuo sukilimo Lietuvoje prieš Sovietų Rusijos okupaciją.

Tą dieną, Waterbury burmistras paskelbs Lithuanian Memorial Day, 9 val. ryto, lietuviška trispalvė bus iškelta priešais miesto rotušę. 11 val. 30 min. ryto, šv. Juozapo bažnyčioje, Congress Ave., bus laikomos šventos Mišios už žuvusius sukilime ir Baisiojo Birželio išvežimuose. Tuoj po Mišių vyks procesija prie lietuviško kryžiaus, kur bus padėtas vainikas pagerbti sukilimo ir išvežimų aukoms. 3 val. po pietų, šv. Juozapo parapijos salėje įvyks sukilimo minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas bus JAV pulkininkas leitenantas Hayden A. Nichols, žymus Amerikos Veteranų veikėjas.

Minėjimo rengėjai kviečia ir ragina visus dalyvauti ir atsiųsti savo draugus bei pažįstamus, ypač nelietuvius.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

2nd Shift, Shift Premium
Set-up and Operate

Engine Lathe

Turret Lathe

Boring Mill

Hill-Acme Grinder

Milling Machine

Universal Grinder

Radial & Sensitive

Drill Press

also

Laborers

ALSO 1ST SHIFT

Electricians

Castings

Layout Inspector

Mechanical Inspector

SEE MR. CONNERS

The

Lees Brandner Co.

Elmwood Ave. at W. 121

Cleveland, O. 44111

An Equal Opportunity Employer

KAIP KOMUNISTAI VEIKIA VAKARŲ BERLYNE

VYTAUTAS ALSEIKA
Vokietija

Rytų Vokietijoje veikianti monopolinė SED partija turi savo padalinį ir Vakarų Berlyne. Vadovauja berlyniečiams gerai pažįstamas, 1913 m. gimęs, Gerhard Danelius. Jo pavardė plačiai minėta šių metų vasario m., tuo metu, kai buvo uždraustas SED partijos pirmasis suvažiavimas Vakarų Berlyne. Tas pats Danelius buvo sukvietęs spaudos konferenciją ir pasistengė gerokai išplėsti vakariečius. Kovo m. pabaigoje Danelius jau buvo nuskubėjęs į Maskvą dalyvauti 23-me komunistų partijos suvažiavime. Dabar teks laukti, ar gegužės - liepos m. įvyks numatytas SED suvažiavimas V. Berlyne ir ar vėl bus pakviesti dalyvauti įvairių komunistinių partijų pasaulio lyje atstovai. Jei suvažiavimas ir vėl būtų uždraustas, tai "partijos pirmininko" Daneliaus žodžiais, Vakarų Berlyno SED atsisakytų dalyvauti 1967 m. numatytuose rinkimuose į vak. Berlyno atstovų rūmus.

Daneliaus planas aiškus -- ryškinti SED vaidmenį, sukvietti keliasdešimt partijų atstovus. Tuo tarpu, jei pažvelgti į tikrovę, SED vaidmuo berlyniečių tarpe visiškai menkas. Tiesa, dar 1946 m. SED per balsavimus buvo surinkusi 19,8% balsų -- anuomet rinkimai vyko abiejose Berlyno dalyse. Tačiau, Berlyniui pavirtus vakarų ir rytų sektoriaus dvilypiu miestu, SED vakarų pusėje nebeturėjo sėkmės ir nuolat susilaukdavo smūgių. 1954 m. už šią partiją V. Berlyne balsavo vos 2,7% visų rinkikų, o dar po ketverių metų -- 1,9%. 1961 m. Berlyne komunistams pastačius žinomąją sieną SED sudotas pats skaudžiausias antausis -- ji tegavo vos 20,000 balsų arba 1,4%. Rytų Berlyno "motiniškoji partija", susirūpinusi savo globotinio nesėkmėmis V. Berlyne, nutarė suteikti kiek savarankiškumo, 1962 m. vadui Daneliui leista paskelbti naują partinį statutą ir nuo tada tas padalinys išsididžiai pavadintas "SED - Westberlin", atseit, lyg ir atskira partija.

Partijos savarankiškumas tik paviršutinis. Ji ir toliau priklauso Ulbrichto partijai, kuri dažnu atveju Daneliui paremia finansiniais (pvz., paskutinių rinkimų Berlyne metu per sieną SED partiečiams V. Berlyne buvo persiūta apie 200,000 DM). SED - Westberlin turi savo biuro patalpas Schudomastrasse, Jos pagrindinis darbas -- propaganda įvairiose įmonėse bei įstaigose.

Vak. Berlyno įmonėse partija leidžia 31 laikraštį, jie neturi jokios politinės įtakos, tačiau rytinio Berlyno radijo siųtuvių juos mieliai cituoja -- norima pavaizduoti tariamą SED

aktyvumą vakarinėje Berlyno dalyje. Savo nariams partija leidžia 12,000 egz. tiražu, savaitinį laikraštį "Wahrheit" (Tiesa). Vakarų Berlyno paštu atsisakius jį pristatyti skaitytojams, komunistai jį platina savomis įėjomis, už vieną markę mėnesiui jį pristatydami į butus. Laikraštėlis išskabinamas ir S-geležinkelio stotyse (čia tenka paaiškinti, kad miesto S geležinkelis administruojamas rytų berlyniečių, visose stotyse -- Vak. Berlyne -- tarnautojai iš rytų Berlyno, susisiekimo tarifas žymiai mažesnis už Vak. Berlyno kitas susisiekimo priemones, kaip požeminį ar dviračius autobusus).

Taigi, tas laikraštėlis, pasirodo, gerai informuotas apie įvairių V. Berlyno įmonių vidaus gyvenimą, jis, aišku visų aštrumu puola amerikiečius dėl įvykių -- karo Vietname ir... giria gen. de Gaulle politikos vingius. Iš laikraštėlio skaitytojas patiria, kad Berlyne veikianti "Vokiečių - sovietų draugystė" s-ga ne tik organizuoja, pigiomis kainomis, geras koncertus su iškiliais menininkais, bet ir ruošia pigias lėktuvų keliones į Maskvą -- keturioms dienoms tas malonumas kainuotų vos 295 DM. Iš "Wahrheit" dar patiriama, kad Danelius ne taip seniai, dar prieš kom. partijos kongresą, lankė

KNYGOS IR ... ŽĄSYS

Juozas Banaitis, sovietinės kultūros reikalų ministras Vilniuje, sovietinės spaudos dienos proga tarp kitų pareiškė, kad "šiandien kartu su bibliotekininkais, knygą propaguoja 28,400 visuomenininkų".

Iš kitų šaltinių yra smulkiau patirta, kas tie tūkstančiai visuomenininkų. Laikraščiai ir žurnalų platinimas yra visų pirma laikšėnų tarnybinė pareiga. Šalia jų, kiekvienoje įmonėje, įstaigoje ir organizacijoje yra tam tikros komisijos, kurioms vadovauja tų įmonių ar įstaigų kadrai skyrių vedėjai ar instruktoriai -- pareigūnai, nuo kurių priklauso visų darbininkų ir tarnautojų į darbą priėmimas arba pašalinimas.

Tos komisijos kas trys mėnesiai gauna iš vietinio partijos rajoninio komiteto normas, kiek ateinančių metų ketvirtį įmonė ar įstaiga (arba kolchoze) reikia išplatinti laikraščių bei žurnalų. Komisija tuos skaičius paskirsto tarp jos žinioje esančio personalo, tiksliai numatydamas, katrais kuriuos laikraščius ir žurnalus "savarankiškai užsiprenumeruos". Retai kas su tuo komisijos "numatymu" nesutinka...

Knygos parduodamos maždaug tokia pačia būdu, kaip ... 1935 metais, dėl hitlerinės vokiečių valdžios sudarytų kliūčių, buvo parduotos Lietuvos ūkiuose užaugintos žąsys. Būtent, kiekvienų metų pavasarį ir rudenį įstaigose bei įmonėse paskelbiama, kad visiems darbininkams ir tarnautojams patariama iki tam tikros dienos (paprastai iki gegužės 1 ir lapkričio 7) įsigyti knygynuose knygų už tris, keturis ar penkis nuošimčius mėnesinio atlyginimo. Kartais tuo tikslu sušaukiamas visų darbininkų bei tarnautojų "gamybinis" susirinkimas (pietų pertraukos metu ar tuoj po darbo) ir patariama susirinkusiems "patiems nutarti", kokių atlyginimo nuošimtį visi paskirs knygoms pirkti. Taip kiekvienas įsipareigoja pirkti knygų mažiau sia už rublį, o didesnius atlyginimus gaunantieji -- net už 5 ar 6 rublius.

Knygų kainos, palyginti, nedidelės -- po 50-80 kapeikų, tad kiekvienas taip įsipareigoja kas met įsigyti nuo dviejų iki 10 knygų arba ir daugiau. Pirkdami knygas, gauna knygynuose pažymėjimus už kiek pirkto. Juos atiduoda savo įmonės "spaudos platinimo komisijai" tai yra, kadru skyriaus viršininkui. Daugiausia perka grožinės literatūros leidinius, šiek

si Maskvoje ir tarėsi su partijos ideologu Suslovu. Kalbėta apie "Vak. Berlyno naujus uždavinius siekiant patikrinti tai-ka".

Žinoma, laikraštėlis neteikia jokių pajamų. Bet, štai, berlyniečiai nustebo, kad SED komunistai neseniai įsigijo spaustuve -- bendrovės kapitalas iš 400,000 DM buvo pakeltas net iki 1,1 mil. DM. Vėliau ties pačia siena įsigytas kino teatras -- SED čia organizuoja filmų seansus ir... nesivaržo rodyti ir amerikinius Wild West filmus. Ta proga kine vyksta ir partijos mitingai, susirinkimai, gi sąlygos tikrai patogios, nes teatras -- kieme ir į jį galima patekti pro dvejus geležinius vartus.

Vakarų berlyniečiai jau apsi-prato ir nekreipia didesnio dėmesio į SED veiklą. Jiems jau neįdomu naikinti partijos įstaigų įrengimus (tai įvyko 1961 m. sieną pastačius). Vis dėl to, kai šių metų vasario m. partija iš savo suvažiavimo buvo pasiryžusi surengti tarptautinį komunistų suvažiavimą (laisvoje, vakarinėje miesto dalyje...) sąjungininkų vadovybė priėjo išvados kad toks "sąskrydis" galės pakenkti miesto saugumui. Tokius suvažiavimus tegali uždrausti tik trys sąjungininkai, bet ne Berlyno senatas. Dabar teks palaukti, ar Danelius pasieks savo tikslo ir ar į vakarinį Berlyną suskris pasaulio komunistai. Jei ir vėl suvažiavimas bus uždraustas, būsimame didelio triukšmo bei propagandinių šūkių liudininkais.

ŽEMO LYGIO
STATYBA

Vilniuje neseniai įvykusia-me architektų suvažiavime buvo išrinktas naujas architektų sąjungos pirmininkas -- Juozas Vaškevičius, ligšiol buvęs atsakingasis architektų sąjungos valdybos sekretorius. Jis, o ne ligšiolinis pirmininkas A. Cibišas, pateikė ir ataskaitinį pranešimą, kuriame gana nepalankiai vertino esamas architektūros sąlygas Lietuvoje. Statybos darbų kokybė esanti žemo lygio. Pastatų projektų užsakytai nesirūpiną nei pastatų patogumu, nei grožiu.

Nepatinka architektams įsigalėjusioji mada visur, net mažesniuose miestuose, statyti vien tik uniformiškus penkiaaukščius namus. O Palangoje, kur architektų nuomone reikėtų apsiriboti dar mažesniais aukščiais, statybos komitetas ir kurortų taryba esą užsispyrę pačiam vilų centre statyti net devynių aukštų (480 vietų) pensionatą...

Vėlesniam pasikalbėjime naujasis architektų pirmininkas pritarė architektui S. Stulginskiui (jau prieš 30 metų buvusio uolaus urbanistikos klausimų svarstytojo) siūlymui, kad kaimuose bei mažesniuose miesteliuose būtų statomi, tegu ir suglausti, bet tik vienaaukščiai ar dviaukščiai vienašeimiai gyvenamieji namai. O partijos pa-

šią popietę technologinio instituto skaičiavimo kambaryje nebuvo įprasto judėjimo. Dalis studentų jau buvo išvykę vasaros atostogoms, įprastiniai skaičiavimo mašinos, skaičiavė užsidegančios tai užgestančios švieselės raportavo skaičiavimo eigą. Buvo ramu, net truputį nuobodu. Už stiklinės pertvaros pro atvertas duris pasigirdo telekomunikacinio aparato spraksėjimas. Budintysis technikinis asistentas priėjo prie aparato ir pradėjo skaityti... Hey, just what is this? -- išgirdau jo nustebusį balsą. Na, kas dabar atsitiko, pagalvoju tingiai keldamasis nuo rašomojo stalo. Iš pradžių kelias sekundes nesusigaudžiau, paskui mano nusteblimui nebuvo galo. Ant palengva kylančios plačios po-pierio juostos telekomunikatoriaus raportavo taisyklinga lietuvių kalba!

"Dėmesio visiems lietuviams... dėmesio visiems lietuviams. Užduotis -- Paskutinė Ofenzyva, kartoju užduotis Paskutinė Ofenzyva. Liko vos dvi savaitės laiko, kartoju dvi savaitės laiko... Visi lietuviai, jų organizacijos ir mums prienamos komunikacijos priemonės spauda, radijas ir... turi būti panaudotos sutelkiami kuo didesniai skaičiai parašų Jaunimo Peticijai, kartoju kuo didesniai skaičiai. Rusų kolonializmas Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje turi būti sustabdytas... Nėra abejonės kad petičijos efektingumas Jungtinės Tautos bus proporcingas surinktų parašų skaičiui. Per likusias dvi savaites mes turime pavartoti visas priemones parašų rinkimui suaktyvinti. Kiekvienas lietuvis turi atlikti savo pareigą, kartoju kiekvienas lietuvis turi atlikti savo pareigą. Užduotis -- Paskutinė Ofenzyva kviečia visas lietuvių radio programas ir lietuviškus laikraščius be tolimesnių nurodymų tuoj pat reguliariais pranešimais ir vedamaisiais skatinti rinkti parašus Lietuvos išlaisvinimui. Rusų kolonializmas turi būti sustabdytas. Kiekvienas lietuvis turi atlikti savo pareigą, kartoju..." What is this nonsense all about, išgirdau techninio asistento bal-

reigūnai kaip tik svajoja visus suvartyti gyventi į daugiaaukščius-daugiabučius pastatus ir siflo net kaimuose statyti keilių aukštų gyvenamuosius namus. Įrodinėja, kad taip būsią pigiau, kiek komunistiškiau: "ka reivinėse" gyvenančius žmones lengviau kontroliuoti.

Kritikavo naujas architektų pirmininkas ir statybos administravimą bei statybos medžiagų pramonę. Esą, nežinoma, ar namas gerai, ar blogai pastatytas: jei tik pastatytas laiku, tai apmoka ir dar premiją duoda. Kitose srityse už niekalų gaminimą ne tik nemoka, bet ir baudžia. Tik ne statyboje.

Sunku esą ir su apdailos darbais. Naujų sintetinių apdailos medžiagų gaminti pramonė dar tik mokosi, bet paprastas raudonas ar geltonas apdailos plytas gaminti jau pamiršo.

Architektai žada dar kovot su biurokratais dėl Jurbarko, Trakų ir Palangos išplanavimų.

Suvažiavimas pagerbė architektą V. Landsbergį-Zemkalnį, kaip seniausią amžiumi iš žymiųjų Lietuvos architektų, jis buvo pakviestas atidaryti architektų suvažiavimą.

(ELTA)

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.

1447 SO. 4TH CT. • CICERO • 60650 • PHONE 656-6330

HOURS: MON. 9-5; TUES. THURS. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

CICERO, ILLINOIS

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.

1447 SO. 4TH CT. • CICERO • 60650 • PHONE 656-6330

HOURS: MON. 9-5; TUES. THURS. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

CICERO, ILLINOIS

są. Atsakiau tik tarpduryje -- it is no nonsense, in fact it is very meaningful, ir jau bėgdamas koridorium pridriau -- I must do my duty right now.

Lauke švietė saulė. Per pusę valandos baigiau užpildyti kelis nepilnus petičijų lapus. Pasirašė kiniečiai, indai, amerikiečiai ir kiti studentai. Du atvejai buvo įdomūs. Gal norite išgirsti? Viena studentė, man paaiškinus kodėl yra renkami parašai, atsakė -- aš esu labai pro-rusiškai nusiteikusi aš negaliu pasirašyti jūjų petičijos. Pro-rusiškas nusiteikimas tvarkoj, atskaidau jai, bet jūs negalite nepasmerkėti jų vykdomų nusikaltimų Pabaltyje. Mes kaip ir visi kiti žmonės norime laisvės, prašau padėti mums atgauti laisvę. Iš jos akių ir veido mačiau kad joje vyksta vidinis konfliktas. Please do not refuse to help us, we need your help. Jinai vis dėl sė, bet galiausiai sutiko. If that is the case, I will sign. Ačiū. Jūsų parašas mums yra labai brangus, tuo labiau kad Jums buvo sunku pasirašyti. Taip sovietų rusai savo neteisingumu praranda gerų žmonių simpatijas, ir praras jų daugiau kol neatitaisys padarytų skriaudų... Kita kiti vyresnė studentė (be rods žydų kilmės) tuoj pat sutiko pasirašyti. O, kad mano mama žinotų, kokia jina būtų laiminga, kalbėjo pasirašydama. You see my mother was born in Lithuania. Jinai man papasakojo kaip jos senelė kaž kokiam Lietuvis kaimė, caro laikais slėpdavosi nuo kazokų, kai jie pasirodydavo kaimė. Mano mama mirė praėjus metų žiemai, jina niekuomet nepamiršo Lietuvos. Aš tikiuos, kad jūs surinksite daug parašų. Good luck, baigė jina atsisveikindama.

Žmonės ilgai nepamiršta skriaudų, ir štai anūkė, kurios senelę Imperialistinės Rusijos kazokai mušė nagalka, padėjo parašą, kad jos protėvių gimtinė būtų išlaisvinta iš sovietinės Rusijos imperializmo. Kaip matome Rusijos politika esmėje nepasikeitė nuo anų laikų. Kaip anuomet, taip ir šiandien Lietuvis ponauja Maskvos atsiųsti biurokratai, baudėjai ir sargai, o mūsų kraštas yra nei daugiau nei mažiau tik nepatinkama provincija, kuriąje nuolat budi svetimos kariuomenės daliniai... Neperdėtai galima sakyti, kad yra milijonai žmonių, kurie sutiktų pasirašyti mūsų petičiją reikalaujančią laisvės pavergtam kraštui. Kiek surinksim parašų, priklauso nuo mūsų sąmoningumo ir įdėto darbo. Likusios dvi savaitės yra kritiškos, dar galime surinkti tūkstančius parašų, svarbu kad kuo daugiau žmonių dalyvautų "Paskutinėje Ofenzyvoje". Lietuva laukia mūsų pagalbos.

R.K.

LIETUVIŠKA
VASARVIETĖ
BANGA

CAPE COD'E, MASS.
GREAT MARSH ROAD,
CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgi.
- Skanūs lietuviški valgiai.
- Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.

- Svečiams be nuosavų automobilių -- transportacija į ir iš paplūdimio.
 - Šalia "Bangos" randasi ežeras su paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.
- Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakytais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštys,
76 Alicia Road
Dorchester, Mass. 02124
Tel. (617) 282-8046
o po birželio 15 d.:
Box 188, Centerville,
Cape Cod, Mass.
Tel. (617) SP 5-4633.

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas
išmokamas du kart
per metus.

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Finansuoti, sutelkti ir paskolinti
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Kontroversiniai nuo 9 val. ryto iki 8 val.
Indukciniai nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Tinkamieji skoliniai visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMACK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanowicz, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MGSU ĮSTAIGOS

Birželio 3 d. Clevelande šv. Jurgio bažnyčioje susitukė kapitonas A. Tallat-Kelpša su Vida Kasperavičiūtė. Pabroliais ir pamerigėm buvo R. Minkūnas, N. Kersnauskaitė, J. Kasperavičius ir O. Grigonytė. Sutuktuvių apeigas atliko jaunosios brolio kun. R. Kasperavičius, V. Bacevičiaus nuotrauka

PAREMKIME DAINAVOS STOVYKLĄ

Dainavos Jaunimo stovyklos Globos komitetas prieš du mėnesius išsiuntinėjo laiškus ir biuletenus Clevelando lietuviams. Jau daug labai nuoširdžiai reagavo į gautuosius laiškus ir grąžino laimėjimų šakneles su pinigais. Jiems nuoširdus "ačiū". Laukiama ir iš kitų atsakymo.

Jaunimo stovyklos vadovybė rėmėjams paskirstys 10 vertingų dovanų: 1966 m. Oldsmobile, spalvotą RCA televiziją, Zenith Hi-Fi radiją, US Savings boną ir 6 meno kūrinius.

Dovanų paskirstymas įvyks liepos mėn. 31 d.,

bet bilietėlius prašoma grąžinti kaip galima anksčiau Clevelando Globos komiteto išd. Mrs. Marija Mikonis, 24526 Chardon Rd., Richmond Hts., Ohio 44117.

Dabartinį Dainavos stovyklos komitetą Clevelande sudaro: pirm. Vl. Čyvas, kun. K. Žemaitis, sekr. V. Rociūnas, išd. M. Mikonienė ir nariai P. Balčiūnas ir V. Palūnas.

• Prieš atnaujinami savo namų bei automobilių draudimą, palyginkite savo mokama premiją paskambindami — V. Giedraičiui tel. 944-6835.

ESTAI ATIDARO SAVO KULTŪRINĮ DARŽELĮ

Viena iš neskaitlingiausių Clevelando tautinių grupių, estai, pradėję veikti, kad įrengtų savo kultūrinį darželį, greta 20 kitų jau seniau įrengtų darželių, pagaliau pasiekė savo tikslo.

Sekmadienį, birželio 19 d., 2 val. po pietų įvyks paminklo atidengimas su atitinkama programa. Pagrindinis kalbėtojas bus Estijos generalinis konsulas iš New Yorko, Ernst Jaakson.

Estų kultūrinio darželio pirmininkas yra Juri Pargas. Jų darželis randasi vakarų pusėje žemutinio bulvaru, greta suomių darželio, neprivažiaus lietuvių darželio iš Superior gatvės pusės. Jų paminklas skiriasi nuo visų kitų tuo, kad nevaizduoja jokio asmens.

DĖMESIO CLEVELANDO — OHIO LIETUVIAMS! IŠGIRSITE NAUJĄ RADIO PROGRAMĄ

Pradedant birželio (June) 4 dieną, 1966 metais, ŠVENTO RASTO TYRINĖTOJAI pradės leisti lietuvių kalba labai įdomias paskaitas iš RADIO STATION, W. X. E. N. 106.5 MC FM, Cleveland, Ohio, kiekvieną šeštadienį, nuo 11:45 val. prieš pietus.

Nepamirškite atsisukti tuo laiku savo radijo. Išgirsite to, ko anksčiau neesate girdėję lietuvių kalba, nes kiekvieną sykį bus skirtinga tema.

Taipgi Clevelando "ŠVENTO RASTO TYRINĖTOJAI" rengia dviejų dienų

SUVAŽIAVIMĄ-KONVENCIJĄ

ir ta proga pradės leisti minėtas RADIO programas oro bangomis. Kaip priedas publikai bus patiekta svarbi paskaita, kurią laikys

S. BENECKAS, iš Edwardsburg, Mich.

TEMOJE "AUŠRA NAUJOS GADYNĖS"

Šeštadienį, birželio (June) 11 dieną, 7 val. vakare Y. W. C. A. salėje, 1710 Prospect Ave., kampas E. 18 St. ir Prospect, kambarys Nr. 307, trečiame aukšte, Cleveland, Ohio.

Nepraleiskite progos. Visi esate maloniai kviečiami atsilankyti į tas paskaitas ir išgirsti labai linksmų žinių. Įžanga VELTUI. Nebus jokių kolektų. Kviečia jus

Švento Rasto Tyrinėtojai

MOKINĖS SIUVAMOMS MAŠINOMS

Priimamos ir nevartojančios anglų kalbą, nes turime įvairiausių tautybių tarnautojus 2000 žmonių tarpe. Dieninė pamaina, didžiausi atlyginimai mokami moterims šiame rajone. Patirtis nereikalaujama. Atlyginame besimokinant, po trumpo bandymo.

Teiraukitės mūsų Employment Office nuo 8:30 iki 5 val. p. p. nuo pirmad. iki penktad.

JOSEPH & FEISS CO.

2149 W. 53rd St.
(2 blokas į pietus nuo Lorain Ave.)

(62-68)

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient for you.

An Equal Opportunity Employer

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED SET-UP MEN OPERATORS

FOR CONOMATICS BROWN AND SHARPE Days. Overtime. New plant facilities. Excellent benefits.

SLABE MACHINE PRODUCTS CO.

4659 INDUSTRIAL PARKWAY WILLOUGHBY, OHIO (East at 370 and Euclid Ave.)

(62-68)

GRINDERS FLAT FORM CUTTING TOOLS, STEP DRILL

Excellent company benefits, overtime available. Permanent. West Side. Days.

OHIO CUTTER GRINDING CO 216 — 671-3377

(62-67)

HELP WANTED MALE

MACHINE HELP WANTED

TOOLMAKERS

experience on making cutting tools for multiple & spindle screw machines & turret lathe.

TURRET LATHE

SETUP & OPERATE

BROWN & SHARPE AUTOMATIC

SETUP & OPERATE

MAINTENANCE MECHANICS

Experience on machines & maintaining above machines. Steady employment, high hourly rate plus bonus, paid vacations and holidays, fully paid hospital sickness and pension plans. Uniforms furnished. Apply weekdays 9-11 a.m.; 1-3:30 p.m.

HANSEN MFG. CO.

4031 W. 150 St.
Cleveland, Ohio

(58-67)

MACHINE TOOL OPERATORS

If you have worked in a machine shop before, we may have an interesting job for you in one of our modern plants building precision machinery. You will work on short-run, precision jobs using the most up-to-date equipment in our clean, well-run shop. We need experienced men for our:

MAIN PLANT

Carnegie at East 55th St.
ST. CLAIR PLANT
13000 St. Clair Avenue

If you are interested in talking to someone about these well-paying jobs with excellent benefits, pension plan, etc., call MR. JAMISON AT 431-5580 for the Main Plant, or MR. CRANDALL AT 851-9100 for the St. Clair Plant.

Warner & Swasey

We are an equal opportunity employer

(65-67)

MILKMAN

Major dairy wishes to interview men who feel they are qualified to operate a milk route. Should be married and not over 40. Experience not required. Blue Cross, sick and injury benefits, paid vacation and optional retirement at 57. Call between 9-4 883-0700. We have stations east and west.

(65-66)

ELECTRICIAN

for machine tool and panel wiring. Steady employment. Excellent company benefits.

APPLY IN PERSON

AMERICAN MONORAIL CO.

1111 E. 200 ST.

216 — 486-5000

EUCLID, OHIO 44117

(Located between Euclid and St. Clair Ave.). Public transportation via CTS bus from Windermere station.

An Equal Opportunity Employer

(58-66)

WANTED EXPERIENCED DIE CAST DIE MAKERS TOOLROOM LATHE OPERATORS

Modern air conditioned plant. Steady work, benefits & overtime.

17920 South Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
216 — IV 1-3040

(65-67)

• Apdraudos reikalais geriausias patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

SHOP MAY'S DAILY: DOWNTOWN 9:30 to 5:45, MON. & THURS. till 9:00, BRANCHES DAILY 9:30 to 9:30

WE GIVE AND REDEEM EAGLE STAMPS

MAX FACTOR'S STRONGHOLD* PATAISO IR STIPRINA NAGUS

Stronghold yra revoliucinis naujo lako išradimas, iš karto pataisa įskilusius nagus... sustiprina silpnus nagus... ir tikrumoje, leidžia nagams gražiai augti! Stronghold lengvai užtepamas... lengvai kaip nagų lakas. Kartu formuoja apsaugantį tinklą, tikrumoje neleidžiantį skilti ir lūžti... net ir sunkiuose namų apyvokos darbuose. Visiškai saugus, nepersisunkiantis ir nekenksmingas nagams ir jautriai odai. 2.50. Išbandykite! Kosmetikos skyrius, pagr. aukštesnio miesto krautuvėje ir visuose penkiuose skyriuose.

* Užpatentuotas

the **MAY** co.
ALL 6 STORES

LIETUVYBĖS ŽIEDAI

VYSK. VALANČIAUS
LIT. MOKYKLOS
ABITURIENTŲ
IŠLEISTUVĖS

Pavyzdinai suorganizuotą mokslo metų pabaigos popietę ir iškilmes stebėjosi pilna Šv. Jurgio parapijos salė birželio 4 d., kurią užpildė moksleivių tėvai ir svečiai. Nuotaikinga popietė ilgai liks visų dalyvavusių atminty, kaip darnaus mokyklos vadovybės, mokytojų, tėvų komiteto, bendruomenės susiklausymo ir organizuotumo pavyzdys.

Iškilnių programa nebuvo užtęsta nei deklamacijomis (juk tai neeilinis mokyklos parengimas!) nei nuolat kartojamais šokiais. Susikoncentruota į lietuviškoje mokykloje augančio ir bręstančio jauno lietuvio tautinę dvasią ir pasižadėjimą likti toje dvasioje, ją brandinti ir ateityje. Tai plaukė iš kiekvieno pasakto žodžio iš vyresnių prašymo ir jaunesnių pažado.

Iškilmes pradėjo mokyklos vedėjas Juozas Stempužis, trumpu, bet sklandžiu ir prasmingu žodžiu pasveikinęs dalyvius ir svečius.

Mokytoja A. Balašaitienė perskaitė davinį, kuriais visos mokyklos klasės galėjo didžiuotis atsiiektais mokslo metų darbais ir laimėjimais. Labai mažomis išimtimis, visi mokiniai perėina į aukštesnius skyrius, o dvyliktoją klasę baigę 11 moksleivių sudarė pasigėrėtiną būrelį jaunų, lietuviškoje dvasioje brandintų jaunuolių.

Abiturientus sveikino klasės auklėtojas St. Barzdukas, diplomus įteikiant PLB švietimo Tarybos pirm. A. Mikulskiui. Mokyklą baigę J. Balašaitytė, I. Banionytė, D. Čiuberkytė, A. Karsokas, D. Martutė, D. Nasvytytė, J. Petraitytė, A. Pliodžinskas, V.

Puškorius, R. Vaitėnaitė, D. Zylytė. Iš jų geriausia moksle pasivymėję D. Martutė, D. Nasvytytė ir R. Vaitėnaitė.

Abiturientų vardu dėmesio vertu, sklandžiu ir patriotiniu žodžiu kalbėjo, auklėtojams ir tėveliams dėkojo V. Puškorius. Gi D. Martutė išskvietė klasės mokytojus priimti po kuklią dovanėlę padėkos ženklą. Taip pat abiturientų marmytės gavo po rožę.

Kun. K. Žemaitis klebono kun. B. Ivanausko ir Šv. Jurgio parapijos vardu kvietė abiturientus ne išlaikyti lietuviybę, bet dėl jos kovoti. Jis taip pat visiems įteikė po lietuvišką maldų knygelę.

Geriausiams visų klasių mokiniams dovanas įteikė LB I Apylinkė, jos vardu sveikinant pirm. F. Eidimtui ir dovanėles įteikiant v-bos nariui Sniečkui.

Tėvų komiteto nutarimu Vysk. M. Valančiaus mokykla įstojo į LF nariu su 100 dol. įnašu, ta pat proga Jaunimo Kongresui skiriant 50 dol. Šia s daug ką nustebinusias, bet visais atžvilgiais prasmingas aukas, priėmė LF Tarybos narys ir šios mokyklos mecenatas dr. E. Lenkauskas ir M. Lenkauskienė, J.K. Finansų k-jos atstovė.

Padainavus Lietuvą brangi, baigėsi iškilmės.

Abiturientai ir jų tėveliai bei mokyklos mokytojai ir globėjai dartinėjo jauką priėmimą Čiurlionio Ansamblio namuose.

Vysk. M. Valančiaus mokykla pasižymi ne tik gerai sukomplektuotu mokytojų kadru, pasišventusia mokyklos vadovybe ir tėvų komitetu, bet taip pat pasididžiavimo verta tautinio auklėjimo veikla, buriančia moksleivį į darnius lietuviškos muzikos ir šokių vienetus. Aukuro Ansamblis (68 nariai) vadovaujamas komp. A. Mikulskio, kanklių orkestras (21) vad. O. Mikulskienės ir 2 taut. šokių grupės, jaunėsių grupė vadov. T. Neimanaitei, o vyresniųjų Liudui Sagiui (viso 64 dalyviai). Visa tai žymiai prisideda prie tų uždavinių vykdymo, kurie yra skirti lietuviškai mokyklai, šalia mokslo

TRAGIŠKŲ BIRŽELIO DIENŲ MINĖJIMAS ŠI SEKMADIENI

LIETUVIŲ KULTŪRINIAME DARŽELYJE

Maironio, Basanavičiaus ir Kudirkos biustai lietuvių darželyje.

V. Pliodžinsko nuotraukos

Jie laukia mūsų -- Lietuvių kultūriniame darželyje Dr. Jono Basanavičiaus, Dr. Vincas Kudirkos ir Maironio paminklai -- jų dvasia -- laukia Clevelando lietuvių susirenkant jų akivaizdoje pareikšti mūsų tautos skundą ir protestus prieš žiaurų mūsų tėvynės okupantą.

Sekmadienį, birželio 12 d., Clevelande įvyks tas liūdnų birželio dienų prisiminimas tokia programa:

Abiejose parapijose vyks pamaldos. Iš bažnyčių, draugijos su savo vėliavomis vyks į lietuvių darželį, prie paminklų, 12 valandos programai. Visuomenė prašoma atvykti prieš 12 valandą, ir neužstoti takus ir laiptus, kuriais reikės draugijų atstovams suvesti vėliavas.

Kalbėti pakviestas iš New Yorko Antanas Ma-

žeika, kuris pernai lapkričio 13 d. ėjo pirminko pareigas surengiant manifestaciją Madison Square Gardene ir prie Jungtinių Tautų. A. Mažeika yra vienas iš

Antanas Mažeika, Lapkričio 13 žygio vienas organizatorių, kalbės Clevelande.

veikliausių antros kartos lietuvių, niekad nematęs savo tėvų žemės. Šiandien jis deda įvairias pastangas iškelti Lietuvos vardą Amerikos visuomenėje. Jis veikliai dalyvauja Lietuvos Vyčių organizacijoje. Clevelando lietu-

viams bus garbė įpažinti ir paklausti jo pranešimo.

Kitu kalbėtoju numatyta vietinis amerikietis. Programai vadovaus inž. A. Pautienis, Clevelando ALT skyriaus pirmininkas. Visa programa užsitęs apie valandą laiko.

Jeigu dieną pasitaikytų lietus, publika prašoma rinktis į Šv. Jurgio parapijos salę. Ta pati programa bus išpildyta salėje.

ALT Skyriaus
Valdyba

SAVININKAS
PARDUODA
NAMĄ

7 kamb., į šiaurę nuo Lake Shore Blvd., Naujosios ir Šv. Kryžiaus par. rajone. Moderni virtuvė ir vonia, Walex užuolaidos, kilimai, ir kt. priedai. Privatus parkas ir paplūdimis. Galima su baldais. Baldai beveik nauji. Kaina -- su baldais \$23,000, be baldų -- \$21,000.

Teirautis telef. KE-1-2542.

(65-67)

* ŠV. KAZIMIERO LIET. MOKYKLOS šokių grupė dalyvaus tautybų festivalyje, kurį birželio 12 d., sekmadienį, Zoologijos sode ruošia Clevelando tautybių meno s-ga (Folk Arts Assoc.). Be lietuvių, dalyvaus dar 9 tautybių šokių grupės.

Programa prasidės 2:30 val p.p.; kiekvienai grupei skiriamas po 10 min.

SPORTO VARŽYBOS

Ši sekmadienį, birželio 12 d., Šv. Juozapo gimnazijos stadione, Lake Shore Blvd., prie E. 185 St., įvyks 5-sios tradicinės lengvosios atletikos varžybos tarp Clevelando Vysk. M. Valančiaus ir Šv. Kazimiero Lituanistinių mokyklų. Kartu tai bus lengvosios atletikos sezono atidarymas.

VARŽYBŲ PRADŽIA 3:30 val. po pietų. Dalyvių registracija ir pasirošimas nuo 2:45 val.

Varžybas globoja abiejų mokyklų Mokytojų Tarybos ir Tėvų komitetai. Technišką pravedimą atlieka LSK Žaibas.

Varžybos bus vykdomos berniukams ir mergaitėms 4-se amžiaus grupėse: žemiau 10 metų; 10-11 m., 12-13 m. ir 14-15 m.

Visi pirmų 3 vietų laimėtojai gaus atžymėjimus. Laimėjusiai mokyklai teks pereinamoji taurė, kurią pereitą rudenį laimėjo Šv. Kazimiero mokykla.

Šiose varžybose kviečiami dalyvauti visi abiejų mokyklų mokiniai. Jokio specialaus pasiruošimo iš vaikų nereikalaujama. Tėvai ir mokytojai kviečiami atsilankyti.

Rengėjai

PARDUODA SAVININKAS!

Didelį, puikios išorės, elegantišką namą.
1440 Cohasset Avenue,
LAKEWOOD.
\$23,500.

Apžiūrėti šeštadienį ir sekmadienį.

Tai majestotiškas 5 mieg. namas su rankų darbo ažuoliniais laiptais ir dekoratyviais turėklais. 3 židiniai su veidrodžiais virš jų. Vestibiulis įėjimui. Didelis prieškambaris, svečių kamb. ir valgomasis. 1 mieg. ar biblioteka apačioj originaliai išplanuotas. 2 vonios kamb., kietmedžio grindys, pilnas rūšys ir viršus. Dideli porčiai gale namo. Dvigubas garažas.

Viskas 50x150 sklype. Arti susisiekimo, bažnyčių, mokyklų ir krautuvų.

Tel. 221-9293.
PRIVALO PARDUOTI!

SAVININKAS PARDUODA NAMĄ

Prie Naujosios parapijos, tinkamą 1 ar 2 seimom. Labai gerame stovyje. Nauji kilimai ir užuolaidos. Puikiai dekoruotas, be to, gerai prižiūrėtas sodelis.

Patogus susisiekimas ir arti krautuvų.

Teirautis dieną 752-3400, vakarais KE 1-7792.

(62-65)

SKAITYK IR
PLATINK
DIRVĄ

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos Clevelande abiturientai su mokytojais. Sėdi iš kairės: mokyklos vedėjas Stempužis, mokytojai Palubinskienė, Balašaitienė, Barzdukas, abiturientės Vaitėnaitė, Petraitytė, Martutė. Stovi iš kairės: abiturientės Čiuberkytė, Nasvytytė, Banionytė, mokytojas Joga, abiturientai Pliodžinskas, Puškorius, Karsokas, Balašaitytė ir Zylytė. V. Pliodžinsko nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VLIKO VALDYBA gegužės 31 dienos posėdyje, kuriame dalyvavo ir PLB ryšininkai -- Dr. J. Puzinas ir A. Gureckas, -- išklausiusi Vliko pirmininko pranešimą apie jo trijų savaičių kelionę Europoje bei pasimatymus Europos valstybių užsienio reikalų ministerijose ir Europos Tarybos posėdžiuose,

numatė kituose posėdžiuose spręsti atitinkamų Lietuvos laisvės kovos gairių patikslinimo klausimus ir baigti tvarkyti Vliko atstovybių kituose kraštuose sudarymo reikalus,

priėmė birželio mėnesio suaktyvinti skirto atsisaukimo turinį,

nutarė įteikti Prancūzijos prezidentui Charles de Gaulle memorandumą, išdėstantį turėtinus galvoj Lietuvos interesus ryšium su prezidento kelione į Maskvą, ir įteikti memorandumą Vatikano valstybės sekretariatui, pareiškiantį lietuvių nepasitenkinimą politinėmis implikacijomis, įterptomis į Vatikano pašto

ženklus, išleistus Lenkijos suaktyvinti pagerbimo proga.

Taip pat nutarta išleisti Pietų Amerikoje, ispanų kalba, Vytauto Vaitiekūno parengtą informacinę knygėlę apie Lietuvą. (ELTA)

* LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDUI atsiuntė aukų: per K. Trečioką iš Newarko, N.J. 105 dol. Aukojas: G. ir K. Trečiokai 50 dol., P. Mačiulaitis ir V. Kiaunė po 15 dol., J. Ekelevich 10 dol., A. Juodikis, S. Kontrimas ir Ed. Šišas po 5 dol.

Per J. Kiaunę, 1-jo ALTS-gos skyriaus pirmininką New Yorke gauta 70 dol. Aukojas: J. Kiaunė, A. Jurgėla, S. Gudas, V. Alksninis, A. Diržys, K. Krušas 5 dol., J. Gasiliūnienė 3 ir A. Koncė 2 dol.

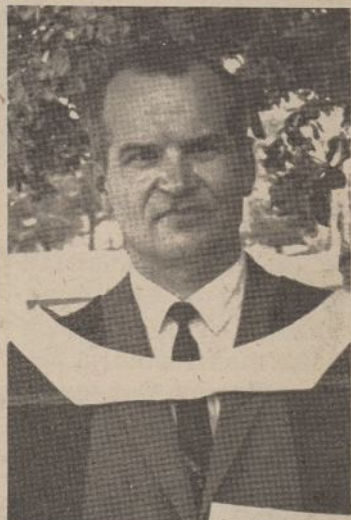
Per A. Jančį iš Rochesterio gauta 30 dol. Aukojas: A. Jančys, J. Krivis, J. Stankus, J. Jurkus, J. Žuras ir J. Pupininkas. Viso gauta 205 doleriai. Lėšos skiriamos

anglų kalba leidiniui apie Lietuvą.

* LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJA New Yorke kviečia narių susirinkimą, kuris įvyks šio mėn. 18 dieną, 6 val. vak., dr. A. Narvido rezidencijoje, 409 Larkfield Rd. East Northport, L.I., N.Y. Tel. FO 8-6404.

Draugijos valdyba maloniai kviečia visus narius ir jų šeimas gausiai atsilankyti.

NAUJAS AKADEMIKAS

Miras Chainauskas

Tik praeitą rudenį Londono, Ont., mažutė lietuvių kolonija didžios savo jauniausia akademike Vida Čegyte, o dabar vėl š.m. gegužės mėn. pabaigoje Miras Chainauskas baigė Western Ontario universitetą ir gavo Bachelor of Arts diplomą. Džiugu ir miela, kad susipratęs lietuvis, visuomenininkas, skautų veikėjas ir gražios šeimos tėvas neužmetė pradėtų studijų, bet, nors vakarais ir per vasaros atostogas lankydamas universitetą, galėjo savo našų darbą ir pasiryžimą apvainikuoti.

M. Chainauskas gimė 1923 metais Junktūose, Obelių valsčiu, Rokiškio apskr. Gimnaziją baigė Rokiškyje 1941-42 m. Studijas pradėjo 1947 metais Hamburge, Vokietijoje, Pabaltijo Universitete, vėliau jas tęsė tame pat universitete, nukeltame į Pinebergą. Minėtas universitetas buvo žinomas ir registruotas čia užjūriuose, todėl Western Ontario universitetas M. Chainauskui užskaitė ten išėitus penkis mokslo dalykus ir tuo žymiai sutrumpino studijų laiką Kanadoje.

Naujam akademikui net du pagerbimai buvo suruošti. Tiek visuomenė tiek jo vadovaujami skautai gražiais žodžiais įsveikino, statė pavyzdžių kitiems, linkėjo saulėtos ateities ir įteikė prisiminimų gražių dovanų. L. E-tas

DAINŲ ŠVENTĖS BANKETAS, ruošiamas L. B. Chicagos apyg. valdybos, įvyks dainų šventės dieną liepos mėn. 3 d., 7:30 val. vakaro erdvioje 700 vietų šaltu oru vėsinaimoje Wozniak salėje, 2530-36 Blue Island Avenue, vienas blokas į rytus nuo Western Ave.

Susisiekimas labai patogus ir prie salės yra daug vietos sustatyti mašinoms. Svečiai bus vaišinami lietuvišku maistu, veiks baras, šokiams gros Neo-Lithuanų orkestras, su kuriuo dainuos solistė Vanda Stankienė.

Kvietimų kaina \$5.00. Staliukus 4-riems arba 8-iems asmenims galima užsisakyti: Marginiuose, 2511 W. 69 gt., pas Karvelį, 2715 W. 71 gt., Naureckų (buv. Karaičio) maisto krautuvė, Bruno kepykloj, Bridgeporte, Ciceroj Štangenbergy, Naujokienės ir Bernardzik krautuvėse, arba skambinant telef. WA 5-5612 ir OL 2-5113.

Jaunimui kvietimai po \$2.50 gaunami pas G. Penčylą, telef. RE 7-7142 arba jaunimo kongreso komitete.

Pelnas skiriamas lit. mokykloms ir kitiems kultūriniais reikalams. Dalyvaukime visi vyresnieji ir jaunimas kartu.

Andrius Rimantas Pužauskas ir Rūta Aldona Paplėnaitė susituokė šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Chicagoje. Dešinėje stovi jaunosios motina Bronė Paplėnienė.

V. A. Račkausko nuotrauka

GRAŽIOS LIETUVIŠKŲ VESTUVIŲ IŠKILMĖS

Bronės ir Jono Paplėnų dukra Rūta Aldona ir Bronės ir Algirdo Pužauskų sūnus Andrius Rimantas, gegužės 28 d. sukūrė lietuvišką šeimą. Jų moterystės ryši palaimino Kan. P. Juknevičius. Bažnytinėse iškilmėse dalyvavo būrys abiejų šeimų giminių ir artimųjų.

Tos pačios dienos vakare jaunųjų tėvai jų kviestiniams svečiams iškėlė gražias vaišes Jounynas Hall, Cesterton, Ind. puošniose salėse. Dalyvavo arti dviejų šimtų svečių. Jų eilėse matėsi apščiai jaunuomenės, abiejų jaunųjų Pu-

žauskų mokslo bei akademinio gyvenimo bičiulių. Vakarojimas praėjo itin jaunatviškoj nuotaikoje, aidint jaunimo ir senimo dainoms. Viskas slinko pasigėrėtinai tvarkingai. Vaisėms vadovavo, savo "parėdymus" perpindamas taikliais sąmojais -- Mečys Šimkus.

(mv)

CHICAGO

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Liūdnųjų Birželio įvykių - išvežimų minėjimą ruošia Chicagos Lietuvių Taryba ir Chicagos Lietuvių Bendruomenės Apygarda šių metų birželio mėn. 17 dieną 7:30 val. vakare Jaunimo Centro salėje.

Prieš minėjimą, prie paminklo sodelyje, aukurą uždega ir vainiką padeda jaunimo atstovai, žodį taria Apygardos atstovas Stepas Ingaunis ir sugiedama giesmė Marija, Marija. Iškilmes prie paminklo tvarko ir joms vadovauja Petras Šeštakauskas.

Salėje: atidarymo žodis -- Tarybos pirm. kun. A. Stašys, Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos himnai, invokacija -- buvusio Sibiro kalinio kun. K. Juršėno, Lietuvos Generalinio Konsulo dr. P. Daužvardžio žodis, trumpa, Amerikos Lietuvių Bendruomenės Centro valdybos nario Vaclovo Kleizos paskaita, smuikininkas Povilas Matukas, violenčelistas Petras Armonas ir pianistas Manigirdas Motekaitis išpildys Shuberto Es-Dur trio antrąją dalį, Cicero Aukštesniosios lietuvių mokyklos vaidinimas - vaizdelis, solistės ponios Mastienės solo

akompanuojant pianistui M. Motekaičiui

Chicagos lietuviškoji visuomenė, suprasdama minėjimo prasmę ir reikšmę, kviečiama gausiai minėjime dalyvauti ir šia progą pasirašyti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso peticiją Jungtinėms Tautoms.

NEOLITUANŲ IŠVYKA

Korp! Neo-Lithuania ir LTA Sambūris birželio 12 d. rengia išvyką - gegužinę Souk Trail Wood parke, Chicago Heights, South Side, Ill. Žodžiu, vietovė, kurioje šios organizacijos prieš keletą metų yra turėjusios savo gražias išvykas.

Gegužinės pradžioje 11 val. ryte. Programoje: dainos, šokiai, žaidimai, krepšinio rungtynės ir pan. Sambūriečiai, neolitanai ir jų malonūs svečiai laukiami gausiai dalyvaujant.

Korp! Neo-Lithuania Chicagoje ir LTA Sambūrio Chicagoje valdybos

(sk)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Dr. VINCENTINĄ ir inž. JONĄ

JURKŪNUS, jų tėveliui ir uošviui

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučia

Valentina ir Pranas
Mažėikai

A. A.

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, žmonai ANELEI ŽEMAITIENEI, dukteriai VINCENTINAI JURKŪNIENEI, sūnui VYTAUTUI, anūkams, JONUI JURKŪNUI, BIRUTEI ŽEMAITIENEI, giminėms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

M. A. Kiršoniai
V. V. Aleksandrūnai

Tauriam lietuviui

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, jo našlei ANELEI, VINCENTINAI ir JONUI JURKŪNAMS ir kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Valerija ir Bronius Nemickai

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, jo našlei p. A. ŽEMAITIENEI, dukrai VINCENTINAI ir žentui JONUI JURKŪNAMS ir visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Stella ir Vytautas Abraičiai

KOSTUI ČIURLIONIUI

tragiškai žuvus, žmonai D. ČIURLIONIENEI, motinai O. ČIURLIONIENEI ir seseriai K. MARTUVIENEI su šeima, gilią užuojautą reiškia

Pauliukoniai ir Ūsienė

A + A

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, jo dukterį VINCENTINĄ, ALT S-gos pirm. inž. JONĄ JURKŪNĄ bei kitus šeimos narius nuoširdžiai užjaučiame

ALT S-gos Philadelphijos skyrius

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, jo žmonai ANELEI, dukrai VINCENTINAI, jos vyrui JONUI JURKŪNUI ir artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą

K. Ramonas